

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: جغرافیای سیاسی

گروه: علوم اجتماعی

کمیته: علوم جغرافیایی

نسخه بازنگری شده مورخ ۹۳/۸/۳

مصوبه جلسه شماره ۷۰۷ مورخ ۸۷/۱۱/۱۲ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان برنامه: کارشناسی ارشد رشته جغرافیای سیاسی

۱- با استناد به آیین نامه و اگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب ۱۳۷۹، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته جغرافیای سیاسی در جلسه مورخ ۹۳/۸/۳ شورای رؤسای گروه های برنامه ریزی مورد تأیید قرار گرفت.

۲- برنامه درسی بازنگری شده فوق از تاریخ ۹۳/۸/۳ جایگزین برنامه های درسی دوره کارشناسی ارشد رشته جغرافیای سیاسی مصوب جلسه شماره ۷۰۷ مورخ ۸۷/۱۱/۱۲ و برنامه جغرافیای سیاسی با گرایش فضای شهری مصوب جلسه شماره ۷۳۱ مورخ ۸۸/۶/۷ شورای عالی برنامه ریزی می شود.

۲- برنامه درسی مذکور از تاریخ ۹۳/۸/۳ برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای اجرا ابلاغ می شود.

۳- برنامه درسی مذکور برای دانشجویانی که بعد از تاریخ ۹۳/۸/۳ در دانشگاهها پذیرفته می شوند لازم الاجرا است.

۴- این برنامه درسی از تاریخ ۹۳/۸/۳ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوهد ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

مقدمه:

جغرافیای سیاسی به عنوان یکی از شاخه‌های علوم جغرافیایی به مطالعه بعد سیاسی فضای جغرافیایی می‌پردازد. بدین معنی که در فضای جغرافیایی اعم از مقیاس محلی تا جهانی و فراکروی پدیده‌ها و ساخت‌هایی وجود دارند که اساساً ماهیت فضایی/جغرافیایی دارند و با مؤلفه سیاست درآمیخته‌اند. از این رو، جغرافیای سیاسی از آن دست معارف بشری است که از ماهیت ترکیبی برخوردار است که دو مؤلفه اصلی جغرافیا و سیاست در آن اهمیت ذاتی دارند. در عین حال، موضوع ترکیبی جغرافیای سیاسی بصورت پدیده‌های بسیط در فضای جغرافیایی خواه به صورت عینی و ذهنی و خواه به صورت آشکار و پنهان واقعیت و نمود می‌یابند؛ مانند: قلمروسازی و قلمرو پای، حس و عاطفه مکانی/فضایی، وطن گرایی و تابعیت، کشورها، ایالتها، مرزها، تقسیمات کشوری، پایتختها، مکانهای مرکزی، دولتهای محلی، ساختهای فضایی - سیاسی منطقه ای، قلمروهای ژئوپلیتیکی، فضاهای جغرافیایی بحران زده، کنشهای فضایی در مقیاسهای مختلف، دینامیسم فضا و سیاست، تجلی های فضایی کنش متقابل سیاست و جغرافیا، الگوهای فضایی رای و انتخابات، حوزه بندی رای، آمایش و سازماندهی سیاسی فضا، مدیریت سیاسی فضا، جغرافیا و استراتژی ملی، ژئوپلیتیک صلح و امنیت، ژئوپلیتیک زیست محیطی، نظامهای ژئوپلیتیک منطقه ای و جهانی، و غیره. بنا بر این، بن‌مایه فلسفی جغرافیای سیاسی را مکان‌ها، فضاها و پدیده‌هایی تشکیل می‌دهند که از درآمیختگی جغرافیا و سیاست به وجود آمده‌اند. به عبارتی، آن دسته از ساخت‌ها و پدیده‌های فضایی/جغرافیایی که دارای ارزش سیاسی، هویت سیاسی و یا کارکرد سیاسی می‌باشند، موضوع مطالعه رشته جغرافیای سیاسی و گرایشهای تخصصی آن می‌باشند.

توسعه این گونه مطالعات و کشف قانونمندیها و مدلسازی روابط متقابل بین متغیرهای سیاسی - فضایی می‌تواند راه را برای کاربردی کردن علم جغرافیای سیاسی در زمینه کشورداری و روابط خارجی، بویژه آمایش و مدیریت سیاسی بهینه مکانها و فضاهای جغرافیایی (کشورها، واحدهای سیاسی/فضایی درون کشوری، شهرها و مکانهای مرکزی، مرزها و...)، و نیز امنیت داخلی و ملی و روابط با سایر کشورها هموار نماید.

همچنین تجزیه و تحلیل جغرافیایی تحولات و بحران های جهانی و منطقه ای و درک صحیح از ماهیت و چگونگی رفتار سیاسی دولت ها در سطوح ملی، منطقه ای و جهانی و واگرایی و همگرایی آن ها؛ از آن حیث که دارای منشأ جغرافیایی و فضایی می‌باشند، ضرورتی است که باید به دست جغرافیدانان سیاسی انجام پذیرد.

از آنجایی که تجزیه و تحلیل جغرافیایی و ژئوپلیتیکی مسایل محلی، داخلی، ملی، منطقه ای و جهانی ایران در راستای حفاظت از منافع ملی، بقای کشور، امنیت ملی و نیز آمایش و مدیریت سیاسی فضای داخلی کشور و بطور کلی دستیابی به اهداف ملی نیازمند متخصصین جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک می‌باشد و این امر می‌تواند درک درستی از آن را به دانشجویان؛ نخبگان، مدیران و مسئولان سیاسی و مردم ایران به منظور تنظیم درست سیاست های داخلی و خارجی کشور بدهد؛ طراحی برنامه آموزشی دوره های تحصیلی سطح عالی در رشته جغرافیای سیاسی ضروری می‌باشد.

اهداف:

- ۱- تربیت نیروهای انسانی متعهد و متخصص در رشته جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک برای رفع نیازهای آموزشی و پژوهشی موسسات آموزش عالی.
- ۲- تربیت محققین مورد نیاز برای موسسات پژوهشی دولتی و خصوصی در رشته جغرافیای سیاسی.
- ۳- تربیت کارشناسان و کادرهای تخصصی مورد نیاز در مسایل سیاست خارجی و سیاست داخلی و امنیت و دفاع ملی برای ریاست جمهوری و سازمانها و معاونت‌های مربوطه، مجلس شورای اسلامی، وزارت امور خارجه، وزارت کشور، وزارت نیرو، وزارت راه و شهرسازی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت اطلاعات، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و غیره.

واحدهای درسی:

کل واحدهای درسی این دوره ۳۲ واحد به شرح زیر می باشد:

۱- دروس جبرانی	۱۰ واحد
تبصره ۱: دانشجویانی که دروس جبرانی را به نحوی گذرانده باشند و یا از معلومات کافی در ارتباط با آنها برخوردار باشند، به تشخیص گروه آموزشی مربوطه از گذراندن آن معاف می باشند.	
تبصره ۲: در دانشگاههایی که دوره های کارشناسی علوم جغرافیایی دایر است، دانشجویان می توانند به تشخیص گروه آموزشی مربوطه واحدهای جبرانی را از میان واحدهای ارائه شده دوره کارشناسی اخذ نمایند.	
تبصره ۳: علاوه بر دروس مزبور، تعیین تعداد واحدهای جبرانی مورد نیاز برای دانشجویان ورودی غیر از رشته های علوم جغرافیایی بر عهده گروه آموزشی مربوطه است ولی در هر حالت نباید بیشتر از ۶ واحد باشد.	
۲- دروس مشترک الزامی	۱۲ واحد
۳- دروس مشترک اختیاری	۴ واحد
۳- دروس تخصصی گرایش	۱۰ واحد
۴- پایان نامه	۶ واحد
مجموع واحدها:	۳۲ واحد

پایان نامه:

- ۱- موضوع پایان نامه باید در زمینه یکی از موضوعات جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک با اولویت ایران و مناطق پیرامون آن انتخاب گردد.
- ۲- مراحل انجام پایان نامه و مراسم دفاع و نمره آن مطابق ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.

منابع آزمون کارشناسی ارشد:

مواد آزمون ورودی و ضرائب آن در رشته جغرافیای سیاسی در مقطع کارشناسی ارشد به شرح جدول زیر است. سازمان سنجش آموزش کشور موظف است ضرائب این جدول را در آزمون ورودی دانشگاهها اعمال نماید.

ماده درسی آزمون	زبان تخصصی	فلسفه جغرافیا	آمار و احتمالات	جغرافیای سیاسی (مبانی و ایران)	ژئوپلیتیک	سیاست و قضا	رشته
							جغرافیای سیاسی

نحوه اجرای برنامه:

- ۱- داوطلبان این رشته باید دانش آموختگان مقطع کارشناسی یکی از رشته های علوم جغرافیایی، علوم سیاسی، روابط بین الملل و حقوق باشند.
- ۲- دانشگاههای مجری که در حال حاضر دارای مجوز اجرای دوره کارشناسی ارشد رشته جغرافیای سیاسی از شورای گسترش می باشند، می بایست این برنامه را برای دانشجویان ورودی جدید خود جایگزین برنامه قبلی بنمایند، ولی بطور همزمان مجاز به راه اندازی **حداکثر دو گرایش** از این رشته می باشند.
- ۳- اجرای برنامه های آموزشی تکمیلی و میدانی مندرج در جدول سرفصلها الزامی است و دانشگاههای مجری می بایست امکانات لازم را برای آن فراهم آورند. آموزش های تکمیلی عملی و میدانی هر درس مطابق آن چیزی است که در جدول سرفصل درس مربوطه مشخص شده است. اجرای این آموزش ها با توجه به امکانات دانشگاه و بر اساس تصویب شورای گروه خواهد بود.
- ۴- تدریس دروس این رشته توسط اساتید متخصص مندرج در جداول دروس برنامه الزامی است.

کارورزی:

دانشجویان دوره کارشناسی ارشد رشته جغرافیای سیاسی در صورت وجود امکانات، لازمست دوره کارورزی یک تا دو ماهه را در واحدهای تابعه وزارت کشور، وزارت خارجه و سایر وزارتخانه ها و سازمانهای مرتبط در زمان مناسب بگذرانند و گواهی انجام آن را به مدیر گروه ارائه دهند. دوره کارورزی با هدف تقویت دانش و بینش کاربردی آموخته های نظری انجام می شود. تشخیص نحوه انجام و یا عدم انجام کارورزی با توجه به شرایط و وجود امکانات، بعهدہ شورای گروه آموزشی مربوطه می باشد.

فصل دوم

جداول برنامه

الف) دروس جبرانی

استاد مربوطه	پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
		عملی	نظری	جمع			
جغرافیدان	-	-	۳۲	۳۲	۲	مکاتب و اندیشه های جغرافیایی	۱
متخصص حقوق عمومی	-	-	۳۲	۳۲	۲	مباحث حقوق عمومی	۲
استاد علوم سیاسی یا جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی علم سیاست	۳
به تشخیص گروه آموزشی مربوطه	-	۳۲	۱۶	۴۸	۲	آمار کاربردی	۴
متخصص GIS آشنا به جغرافیای سیاسی	-	۳۲	۱۶	۴۸	۲	کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی در جغرافیای سیاسی	۵
-	-	-	-	-	۱۰	---	جمع

توضیح:

دانشجویانی که بهر نحو از جمله در دوره کارشناسی خود، دروسی از جدول مزبور را گذرانده باشند به تشخیص گروه آموزشی مربوطه از گذراندن آنها معاف می باشند.

ب) دروس مشترک اجباری

استاد مربوطه	پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
		عملی	نظری	جمع			
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه جغرافیای سیاسی	۱
متخصص روش تحقیق مسلط به جغرافیای سیاسی	-	۳۲	۱۶	۴۸	۲	روش تحقیق در جغرافیای سیاسی	۲
جغرافیدان سیاسی	فلسفه جغرافیای سیاسی	-	۳۲	۳۲	۲	نظریه های جغرافیای سیاسی	۳
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک	۴
جغرافیدان سیاسی	فلسفه جغرافیای سیاسی	-	۳۲	۳۲	۲	جغرافیای سیاسی فضای مجازی	۵
جغرافیدان سیاسی	فلسفه جغرافیای سیاسی	-	۳۲	۳۲	۲	جغرافیای انتخابات	۶
-	-	-	-	-	۱۲	---	جمع

ج) دروس مشترک انتخابی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			استاد مربوطه
			جمع	نظری	عملی	
۱	جغرافیای مرز	۲	۳۲	۳۲	-	جغرافیدان سیاسی
۲	روش ها و فنون تصمیم گیری	۲	۶۴	۱۶	۴۸	ترجیحا از رشته مدیریت
۳	جغرافیای سیاسی ایران	۲	۳۲	۳۲	-	جغرافیدان سیاسی
۴	متون تخصصی جغرافیای سیاسی	۲	۳۲	۳۲	-	جغرافیدان سیاسی
۵	نظامهای ژئوپلیتیک	۲	۳۲	۳۲	-	جغرافیدان سیاسی
۶	ژئوپلیتیک ادیان و مذاهب	۲	۳۲	۳۲	-	جغرافیدان سیاسی
جمع	---	۱۲	-	-	-	-

توضیح: دانشجویان رشته جغرافیای سیاسی موظفند از بین ۱۲ واحد درسی جدول فوق، با تشخیص گروه آموزشی مربوطه ۴ واحد را انتخاب و بگذرانند.

د) جدول دروس تخصصی و گرایشها

۱- گرایش آمایش سیاسی فضا:

استاد مربوطه	پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
		عملی	نظری	جمع			
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	آمایش و سازماندهی سیاسی فضا	۱
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	جغرافیا و راهبرد توسعه ملی	۲
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	آمایش و سازماندهی سیاسی مناطق مرزی	۳
ترجیحا از رشته مدیریت	-	۴۸	۱۶	۶۴	۲	روشها و فنون تصمیم گیری	۴
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	مدیریت سیاسی فضا	۵
-	-	-	-	-	۱۰	-	جمع

۲- گرایش ژئوپلیتیک:

استاد مربوطه	پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
		عملی	نظری	جمع			
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	مکاتب و نظریه های ژئوپلیتیک	۱
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	ژئواستراتژی جهانی و ایران	۲
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	ژئوپلیتیک انسانگرا و صلح	۳
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	ژئوپلیتیک منابع و محیط زیست	۴
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	ژئوپلیتیک ایران	۵
-	-	-	-	-	۱۰	-	جمع

۳- گرایش فضای شهری:

استاد مربوطه	پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
		عملی	نظری	جمع			
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	دولت محلی و مدیریت شهری	۱
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	ژئوپلیتیک شهری	۲
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	سازماندهی سیاسی فضای شهری	۳
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	جهان شهرها و دیپلماسی شهری	۴
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	قوانین شهری و حقوق شهروندی	۵
-	-	-	-	-	۱۰	جمع	

۴- گرایش مطالعات ایران:

استاد مربوطه	پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
		عملی	نظری	جمع			
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه وجودی کشور ایران	۱
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	تقسیمات کشوری ایران	۲
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	بحرانهای محیطی و امنیت ملی ایران	۳
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	حکومت در ایران	۴
جغرافیدان سیاسی	-	-	۳۲	۳۲	۲	مرزهای ایران	۵
-	-	-	-	-	۱۰	جمع	

د- جدول پژوهشی

پیشنیاز	تعداد واحد	نام درس	کد درس
مجموعه دروس	۶	پایان نامه	۱

فصل سوم

سرفصل دروس

(دروس جبرانی)

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس: مکتب‌ها و اندیشه‌های جغرافیایی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: جبرانی - نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف: آشنایی دانشجویان با مکتب‌ها و اندیشه‌های جغرافیایی			
سرفصل‌ها:			
الف- مکتب‌های جغرافیایی:			
۱- مکتب محیطی ۲- مکتب امکان‌گرایی ۳- مکتب ناحیه‌ای و کرولوزیک ۴- مکتب چشم‌انداز ۵- مکتب فضایی ۶- مکتب رفتاری ۷- مکتب ربطی (روابط متقابل) ۸- مکتب ساختاری ۹- مکتب انتقادی ۱۰- مکتب انسان‌گرایی ۱۰- مکتب کارکردی			
ب- اندیشه‌های جغرافیایی:			
۱- جغرافیای پوزیتیویستی ۲- جغرافیای رئالیستی ۳- جغرافیای پدیداری ۴- جغرافیای رادیکالیستی ۵- جغرافیای پراگماتیستی ۶- جغرافیای اگزیستانسیالیستی ۷- جغرافیای ایده‌آلیستی ۸- جغرافیای داروینیستی ۹- جغرافیای لامارکیستی ۱۰- جغرافیای مارکسیستی ۱۱- جغرافیای لیبرالیستی ۱۲- جغرافیای انارشستی ۱۳- جغرافیای بنیادگرایی دینی			
منابع:			
۱- شکویی، حسین (۱۳۷۵). اندیشه‌های نو در فلسفه جغرافیا (جلد ۱). تهران: گیتاشناسی ۲- شکویی، حسین (۱۳۷۵). فلسفه‌های محیطی و مکتب‌های جغرافیایی (جلد دوم). تهران: گیتاشناسی ۳- Husain, Majid. (۱۹۹۵). Evolution of Geographical Thought. New Delhi: Rawat Publication.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: جبرانی - نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
مباحث حقوق عمومی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
استاد متخصص برای تدریس: متخصص حقوق عمومی			
اهداف: آشنایی دانشجویان با مباحث پایه حقوق عمومی که مرتبط با مفاهیم دولت، حکومت، روابط دولت ها و نظایر آن می باشد.			
سرفصل ها:			
 ۱- تعریف حقوق عمومی و تقسیمات آن (داخلی و خارجی) ۲- حقوق اساسی ۳- حقوق اداری ۴- حقوق شهروندی ۵- منابع و مبادی حقوق بین الملل ۶- اشخاص و تابعین در حقوق بین الملل (دولت- سازمان بین المللی- مردم و سایر تابعین) ۷- مفهوم صلاحیت دولت در حقوق بین الملل ۸- مفهوم شناسایی و جانشینی دولت ها ۹- حقوق معاهدات بین المللی ۱۰- حل و فصل منازعات بین المللی ۱۱- مسئولیت بین المللی دولت ها ۱۲- حقوق دیپلماتیک ۱۳- مبانی حقوقی مرزهای بین المللی (خشکی، دریایی، رودخانه ای، هوایی و فضایی)			
منابع:			
۱- قاضی، ابوالفضل (۱۳۷۳). حقوق اساسی و نهادهای سیاسی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران ۲- مقتدر، هوشنگ (۱۳۷۴). حقوق بین الملل عمومی. تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی ۳- سهرابی، محمد (۱۳۸۳). حقوق بین الملل عمومی. تهران: کتابخانه گنج دانش ۴- موسی زاده، رضا (۱۳۷۶). کلیات حقوق بین الملل عمومی. جلد ۱ و ۲ تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی ۵- اسکندری، محمدحسین و داراب کلایی، اسماعیل (۱۳۷۷). درآمدی بر حقوق اساسی. تهران: سمت (دفتر همکاری حوزه و دانشگاه). ۶- معین زاده، عباس (۱۳۷۶). حقوق دیپلماتیک نوین. تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی ۷- ملک، شاور (۱۳۷۴). حقوق بین الملل. ترجمه: محمدحسین وقار. تهران: انتشارات اطلاعات			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: جبرانی - نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
مبانی علم سیاست	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
<p>استاد متخصص برای تدریس: استاد علوم سیاسی یا جغرافیدان سیاسی</p> <p>اهداف: آشنا ساختن دانشجویان با ماهیت، اصول و قلمرو سیاست، عملکردها و ساخت های گوناگون و نیز پویایی این رشته در رابطه با پیشرفت های اقتصادی و اجتماعی</p> <p style="text-align: right;"><u>سرفصل ها:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- حکومت قانون و حکومت مردم از دیدگاه اسلام- رابطه دین و سیاست در اسلام - فلسفه سیاسی اسلام. ۲- تعاریف عمده علم سیاست. ماهیت علم سیاست. رابطه سیاست با حقوق، جامعه شناسی، اقتصاد، روانشناسی، جغرافیا، تاریخ، علوم اداری و ... ۳- قلمرو علم سیاست ۴- کشور و مفاهیم آن - قوای مملکتی (سه قوه) ۵- دولت و مفاهیم آن ۶- ملت و مفاهیم آن ۷- احزاب و گروه های فشار ۸- ارتش و سیاست ۹- نهادهای سیاسی و دولتی ۱۰- افراد و نخبگان در سیاست ۱۱- انگیزه شرکت افراد در سیاست ۱۲- فعالیت گروهی و خط مشی سیاسی و تغییرات آن ۱۳- قدرت و سیاست ۱۴- جوانان و سیاست ۱۵- تکنولوژی و سیاست ۱۶- نهادهای بین المللی 			
<u>منابع:</u>			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- عالم، عبدالرحمن. (۱۳۷۹). مبانی علم سیاست: تهران، انتشارات آگاه ۲- ابوالحمد، عبدالحمید. (۱۳۷۶). مبانی سیاست. تهران: انتشارات توس. ۳- روریش، ویلفرید. (۱۳۹۰). سیاست به مثابه علم. ترجمه: ملک یحیی صلاحی. تهران: انتشارات سمت. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس: آمار کاربردی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: جبرائی - نظری / عملی	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: به تشخیص گروه آموزشی مربوطه	تعداد ساعت: ۴۸	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی با نحوه کاربرد نرم افزارهای رایانه ای آماری و گرافیکی			
سرفصل ها:			
<p>الف: نظری (۱۶ ساعت)</p> <p>۱- مقدمه ای در مورد سخت افزارها و نرم افزارها</p> <p>۲- آشنایی با نرم افزار SPSS و کاربرد آن</p> <p>۳- آشنایی با نرم افزار Excel و کاربرد آن</p> <p>۴- آشنایی با نرم افزار Access و کاربردهای آن</p> <p>۵- آشنایی با نرم افزار Power Point و کاربرد های آن</p> <p>۶- آشنایی با نرم افزار Photo Shop و کاربرهای آن</p> <p>ب: عملی (۳۲ ساعت) - کار با مجموعه نرم افزارهای فوق</p>			
منابع:			
<p>۱- سینی، جان بدی، (۱۳۸۲). آموزش گام به گام ۲۰۰۰۲ power point. ترجمه: هادی اصفی. نشر ناقوس: تهران</p> <p>۲- کینیز، بل، (۱۳۸۱). آموزش SPSS. ترجمه: اکبر فتوحی اردکانی. انتشارات چرنکه - تهران</p> <p>۳- نوروسیس، ماریج تورو (۱۳۸۲). آموزش آنالیز آماری داده ها در SPSS. ترجمه اکبر فتوت</p> <p>۴- عافی، محمد رضا. (۱۳۸۰). آموزش کاربردی Excel. مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی در جغرافیای سیاسی		چیرانی - نظری / عملی	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت: ۴۸	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	ندارد ☐ سمینار ☐
متخصص GIS آشنا به جغرافیای سیاسی		سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☒	
اهداف: کسب مهارت در کاربرد نرم افزار های GIS در تحلیل فضایی پدیده های سیاسی			
سرفصل ها:			
<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> <div style="width: 80%;"> <ol style="list-style-type: none"> ۱- کاربردهای متفاوت GIS ۲- چیست GIS (اجزای تشکیل دهنده ی GIS) ۳- اطلاعات ورودی و خروجی به GIS ۴- ارتباط سنجش از دور و GIS ۵- سخت افزار و نرم افزارهای مورد نیاز در GIS ۶- استفاده از GIS در جغرافیای سیاسی ۷- لایه های اطلاعاتی مورد نیاز GIS در جغرافیای سیاسی ۸- کاربرد GIS در تحلیل الگوهای رای و انتخابات، تقسیمات سیاسی فضا، حوزه بندی رای، تقسیمات کشوری و شهری، مکان یابی سیاسی - اداری، آمایش سیاسی فضا، ساختهای فضایی ژئوپلیتیکی، نظام ها و سازمانهای منطقه ای و جهانی. <p style="text-align: right;">کار عملی: (۳۲ ساعت)</p> <p style="text-align: right;">کار با یکی از سیستم های INF/ARC یا ایلویس و یا Philcarto</p> </div> </div>			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- فرج زاده، منوچهر. (۱۳۸۹). مبانی سیستمهای اطلاعات جغرافیایی. تهران: انتشارات انتخاب. ۲- ثنائی نژاد، سید حسین. (۱۳۸۷). کاربرد GIS با استفاده از INFO/ARK. مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی ۳- Esri. (۱۹۹۶). Understanding GIS, the Arc info method. USA: Redtads 			

فصل سوم

سرفصل دروس

(دروس مشترک اجباری)

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: مشترک اجباری- نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
فلسفه جغرافیای سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف: آشنایی دانشجویان با فلسفه و مکاتب جغرافیای سیاسی			
<p>الف- فلسفه علم و فلسفه جغرافیا</p> <p>ب- فلسفه جغرافیای سیاسی</p> <p>۱- چیستی و چرایی جغرافیای سیاسی</p> <p>۲- هدف غایی جغرافیای سیاسی</p> <p>۳- روش‌شناسی جغرافیای سیاسی</p> <p>ج- موضوع و ماهیت جغرافیای سیاسی</p> <p>۱- تعاریف جغرافیای سیاسی</p> <p>د- تاریخ تحول جغرافیای سیاسی</p> <p>۱- تکامل اندیشه در جغرافیای سیاسی</p> <p>۲- تاریخ تحول رشته علمی جغرافیای سیاسی</p> <p>ه- مکاتب‌های جغرافیای سیاسی</p> <p>۱- مکتب محیطی در جغرافیای سیاسی</p> <p>۲- مکتب ناحیه‌ای در جغرافیای سیاسی</p> <p>۳- مکتب فضائی در جغرافیای سیاسی</p> <p>۴- مکتب تعاملی در جغرافیای سیاسی</p> <p>۵- مکتب انتقادی در جغرافیای سیاسی</p> <p>و- قلمرو موضوعی جغرافیای سیاسی</p> <p>۱- شاخه های تخصصی جغرافیای سیاسی</p> <p>۲- مفاهیم بنیادی جغرافیای سیاسی</p>			
منبع:			
<p>۱- حافظنیا، محمدرضا و کاویانی‌راد، مراد. (۱۳۹۳). فلسفه جغرافیای سیاسی. تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
روش تحقیق در جغرافیای سیاسی	واحد: ۲	مشترک اجباری - نظری / عملی	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	
متخصص روش تحقیق مسلط به جغرافیای سیاسی	ساعت: ۴۸	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒	
اهداف: آشنا شدن دانشجویان با اصول و مهارت های تحقیقات به منظور انجام پایان نامه تحصیلی			
سرفصل ها:			
			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- انواع تحقیقات علمی ۲- گزینش و تبیین مسئله تحقیق ۳- تدوین فرضیه ۴- نمونه گیری از جامعه آماری ۵- ابزار و روش های گردآوری اطلاعات ۶- تجزیه و تحلیل داده ها و اطلاعات و ارزیابی فرضیه ها ۷- تنظیم و تدوین گزارش تحقیق ۸- تهیه و تنظیم طرح تحقیق ۹- تهیه و تنظیم مقاله علمی 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- Potter, Stephen. (۲۰۰۲). Doing postgraduate research. London: Sage publications. ۲- حافظ نیا، محمد رضا. (۱۳۹۲). مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. تهران: سمت ۳- آسایش، حسین و مشیری، سید رحیم. (۱۳۸۱). روش شناسی و تکنیکهای تحقیق علمی در علوم انسانی با تأکید بر جغرافیا. تهران: نشر قومس. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: فلسفه جغرافیای سیاسی
نظریه های جغرافیای سیاسی	۲	مشترک اجباری- نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با نظریه های جغرافیای سیاسی			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- نظریه ابن خلدون: چرخه حکومت ۲- نظریه فردریش راتزل: فضای حیاتی و کشور به مثابه موجود زنده ۳- نظریه ریچارد هانتورن: کارکرد گرایی در جغرافیای سیاسی ۴- نظریه کارل دیویج: رشد ملتها (نظریه تجمع) ۵- نظریه فرنز اینهایمر: سیر تحول کشور ۶- نظریه استفان جونز: میدان متحد ۷- نظریه درونت ویتلسی: چشم انداز سیاسی ۸- نظریه کوهن و روزنثال: مدل جغرافیایی برای تحلیل نظامهای سیاسی ۹- نظریه ژان گاتمن آیکونو گرافی و سیرکولاسیون ۱۰- نظریه پیتر هاگت: هایپوتیتکا ۱۱- نظریه پیتر تیلور: تحلیل ساختار نظام جهانی ۱۲- نظریه محمدرضا حافظ نیا: فلسفه جغرافیایی حکومتها و حقوق شهروندی ۱۳- نظریه پلناکس: شهرهای جهانی در نظامهای جهانی ۱۴- نظریه پیتر تیلور: شبکه شهرهای جهانی ۱۵- نظریه جان رنه شورت: سیاه چاله های شهری 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- ویسی، هادی. (۱۳۹۳). مفاهیم و نظریات جغرافیای سیاسی. تهران: انتشارات سمت ۲- مویر، ریچارد. (۱۳۷۹). درآمدی نو بر جغرافیای سیاسی. ترجمه: دره میرحیدر و سید بحیی صفوی. انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح ۳- Glassner, M.I & Fahrner, C. (۲۰۰۴). Political Geography. USA: John Wiley & Sons 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک	۲	مشترک اجباری - نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف: آشنایی دانشجویان با اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- مفهوم و تعریف ژئوپلیتیک ۲- سیر تحول اندیشه در ژئوپلیتیک ۳- کارکرد سیاسی ارزش ها و عوامل جغرافیایی ۴- عوامل و بازیگران سیاسی ۵- مفهوم و مبانی قدرت ملی ۶- منافع و اهداف ملی ۷- رقابت و همکاری ۸- همگرایی و واگرایی ۹- مفاهیم ژئوپلیتیک: <p style="text-align: center;">(وزن ژئوپلیتیک، بحران ژئوپلیتیک، منطقه ژئوپلیتیک، قلمرو و مرز ژئوپلیتیک، ساختار روابط ژئوپلیتیک، گذار ژئوپلیتیک، نعلق ژئوپلیتیک، چالش ژئوپلیتیک، انزوای ژئوپلیتیک، و غیره)</p>			
منبع:			
۱- حافظ نیا، محمد رضا. (۱۳۸۵). اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک. مشهد: انتشارات پایلی			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: مشترک اجباری- نظری	دروس پیش نیاز: فلسفه جغرافیای سیاسی
جغرافیای سیاسی فضای مجازی			
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم جغرافیای سیاسی در فضای مجازی			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- مفهوم فضای مجازی ۲- رابطه و نسبت فضای مجازی با فضای واقعی (بررسی تطبیقی عناصر فضای مجازی و واقعی) ۳- مفهوم دولت در فضای مجازی (دولت ملی - دولت جهانی) ۴- مفهوم قلمرو و مرز در فضای مجازی، کنترل های مرزی و فیلتر شکن ها ۵- مفهوم ملت، هویت، ملیت و شهروندی در فضای مجازی ۶- چگونگی اعمال حاکمیت در فضای مجازی ۷- فضاهای بدون حاکمیت در فضای مجازی ۸- دولت الکترونیکی (E-Government) ۹- دموکراسی الکترونیکی (IT و دموکراسی مستقیم) ۱۰- مفهوم امنیت در فضای مجازی ۱۱- مفهوم رقابت و منازعه در فضای مجازی ۱۲- مفهوم همگرایی، همکاری و صلح در فضای مجازی 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- حافظ نیا، محمدرضا. (۱۳۹۱). جغرافیای سیاسی فضای مجازی. تهران: انتشارات سمت ۲- حافظ نیا، محمدرضا و ملاحسینی اردکانی، رضا. (۱۳۹۲). فناوری اطلاعات و دموکراسی مستقیم. تهران: انتشارات زیتون سبز ۳- Tsager, Raga and others. (۱۹۹۸). Cyber democracy, Technology, cities and civic networks. London: Rutledge. ۴- Rennie Short, John. (۲۰۰۱). Global Dimensions, space, place and the contemporary world. London: Reaktion Book. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: فلسفه جغرافیای سیاسی
جغرافیای انتخابات	واحد: ۲	مشترک اجباری - نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با تأثیر عوامل محیط جغرافیایی بر نظام، قرایندها و نتیجه انتخابات			
سرفصل‌ها			
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <ol style="list-style-type: none"> ۱- دموکراسی و نظریه‌های دموکراسی ۲- مشارکت و فرهنگ سیاسی ۳- انتخابات و نظام‌های انتخاباتی ۴- شهروندی (تابعیت) و انتخابات ۵- نسبت جغرافیا با انتخابات ۶- جغرافیای رفتاری و ادراک محیطی ۷- جغرافیای قدرت و جغرافیای حمایت ۸- جغرافیای رأی گیری ۹- هویت مکانی و رأی گیری (آراء زادبومی و زادگاهی) ۱۰- الگوهای فضایی انتخابات ۱۱- حوزه‌بندی انتخابات ۱۲- فضای مجازی و انتخابات </div> <div style="width: 45%; text-align: center;"> </div> </div>			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- کاویانی‌راد، مراد (۱۳۹۲)، جغرافیای انتخابات با تأکید بر انتخابات ریاست جمهوری در ایران، تهران: انتشارات دانشگاه خوارزمی. ۲- تایلور، بی. جی و جانستون، آر. جی (۱۳۸۶)، جغرافیای انتخابات، ترجمه زهرا پیشگاهی فرد و رسول اکبری، تهران: نشر قوس. ۳- حافظ نیا، محمدرضا و مراد کاویانی‌راد (۱۳۸۳)، افق‌های جدید در جغرافیای سیاسی، تهران، سمت. ۴- رهنورد، فرج‌الله و مهدوی راد، نعمت‌الله (۱۳۸۹)، مدیریت انتخابات، تهران: ناشر اطلاعات. ۵- رز، ریچارد، (۱۳۹۰)، دایره المعارف بین‌المللی انتخابات، ترجمه: محمدتقی دلفروز، تهران: مرکز مطالعات وزارت کشور. 			
<p>۶- Johnston, R & Shelley, F & Taylor, P (۱۹۹۰), Developments in Electoral Geography. London: Routledge</p>			

فصل سوم

سرفصل دروس

(دروس مشترک انتخابی)

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس: جغرافیای مرز	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: مشترک انتخابی - نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با مباحث مرز در جغرافیای سیاسی و نیز مسائل مرزهای ایران			
سرفصل ها:			
<p>۱- تعاریف و مفاهیم مرز و سرحد</p> <p>۲- سیر تحول مرز به عنوان یک عنصر فضایی</p> <p>۳- انواع مرز: (مرزهای طبیعی، مرزهای هندسی، مرزهای فیزیو گرافیک، مرزهای فرهنگی، مرزهای ذهنی)</p> <p>۴- مراحل استقرار و تثبیت مرز</p> <p>۵- مرزهای بین المللی در جغرافیای سیاسی</p> <p>الف- مرزهای خشکی</p> <p>ب- مرزهای آبی و دریایی</p> <p>ج- مرزهای هوایی</p> <p>د- مرزهای فضایی</p> <p>ه- مرزها در فضای مجازی</p> <p>۶- تأسیسات مرزی (مرزبان، گمرک، گذرنامه و ...)</p> <p>۷- کارکرد ها و تعاملات مرزی</p> <p>آموزش میدانی: انجام یک سفر علمی به تشخیص استاد</p>			
منابع:			
<p>۱- زرقاتی، سیدهادی. (۱۳۸۶). مقدمه ای بر مرزهای بین المللی. تهران: دانشگاه علوم انتظامی</p> <p>۲- حافظ نیا، محمدرضا و جان پرور، محسن. (۱۳۹۲). مرزها و جهانی شدن. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.</p> <p>۳- نواده توپچی، حسین. (۱۳۷۷). مقدمه ای بر حقوق بین الملل هوایی. تهران: انتشارات عقیدتی سیاسی نیروی هوایی ارتش</p> <p>۴- نواده توپچی، حسین. (۱۳۷۸). حقوق بین الملل فضا. تهران: انتشارات عقیدتی سیاسی نیروی هوایی ارتش</p> <p>۵- Glassner, M. And Fahrer, C. (۲۰۰۴). Political Geography. USA: John Wiley & Sons</p> <p>۶- Dikshit, R. D. (۱۹۹۵). Political Geography. New Delhi: Tata Mc Graw - Hill</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
روش ها و فنون تصمیم گیری	واحد: ۲	مشترک انتخابی - نظری/عملی	
استاد متخصص برای تدریس: ترجیحاً از رشته مدیریت	تعداد ساعت: ۶۴	آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☒ سمینار ☐	
اهداف: آشنا کردن دانشجویان با روش ها و مدل‌های تصمیم گیری و کسب مهارت لازم در این زمینه			
سرفصل‌ها:			
<p>۱- مدل سازی فنون تصمیم گیری نرم</p> <p>۲- فنون تصمیم گیری غیرجبرانی</p> <p>۳- فنون تصمیم گیری جبرانی بر اساس ماتریس تصمیم</p> <ul style="list-style-type: none"> • روش SAW • روش Top sis • روش SOWT • روش Electre <p>۴- فنون تصمیم گیری تلفیقی (Lin map, LA)</p> <p>۵- فنون تصمیم گیری سلسله مراتبی (ANP, AHP)</p> <p>۶- منطق فازی (Fuzzy logic)</p> <p>۷- تئوری مجموعه های فازی</p> <p>۸- کاربردهای مدیریتی تئوری فازی</p> <ul style="list-style-type: none"> • کاربردهای برنامه ریزی • کاربردهای تصمیم گیری 			
منابع:			
<p>۱- آذر، عادل و رجب زاده (۱۳۸۷). تصمیم گیری کاربردی. تهران: انتشارات نگاه دانش.</p> <p>۲- تیمورنژاد، کاوه و روانبخش، مقتدالانام. (۱۳۹۱). مدیریت استراتژیک پیشرفته. تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.</p> <p>۳- آذر، عادل و فرجی (۱۳۸۱). علم مدیریت فازی. تهران: مرکز مطالعات مدیریت</p> <p>۴- پورطاهری، مهدی (۱۳۹۰). کاربرد روشهای تصمیم گیری های چند شاخصه در جغرافیا. تهران: سمت.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس: جغرافیای سیاسی ایران	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: فلسفه جغرافیای سیاسی
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با جغرافیای سیاسی ایران و عناصر ساختاری آن			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- علت وجودی کشور ایران ۲- سیر تحول و تکوین کشور در ایران (انسباط و انقباض فضایی آن) ۳- سرزمین ایران و اختصاصات سیاسی آن ۴- ملت ایران ۵- حکومت ایران ۶- ساختار سیاسی فضا در ایران ۷- الگوی فضایی قدرت سیاسی در ایران ۸- میانی جغرافیایی روابط و تعاملات ایران با سایر دولت ها <p style="text-align: right;">آموزش میدانی: انجام یک سفر علمی به تشخیص استاد</p>			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- حافظ نیا، محمدرضا. (۱۳۸۱). جغرافیای سیاسی ایران. تهران: سمت ۲- قالیباف، محمد باقر. (۱۳۸۶). حکومت محلی یا استراتژی توزیع فضایی قدرت در ایران. تهران: امیر کبیر ۳- کاویانی راد، مراد. (۱۳۹۰). ناحیه گرایی در ایران از منظر جغرافیای سیاسی. تهران، پژوهشکده مطالعات راهبردی. ۴- مصلی نژاد، عباس. (۱۳۹۲). سیاستگذاری ساختار قدرت در ایران. تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۵- امین، محمد (۱۳۸۰): قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران؛ تهران: انتشارات خورشید. ۶- McLauchlan, Keith. (۱۹۹۴). <i>The Boundaries of Modern Iran</i>. London: UCL press ltd 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: مشترک انتخابی - نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
متون تخصصی جغرافیای سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و متون جغرافیای سیاسی به زبان انگلیسی			
Fundamental Concepts in Political Geography			
State Archipelagic state Transit state Compact state and Fragmented state Gateway state and Gateway region Immigrant state Land-locked state Microstate Binational state Multi-nation state Enclave and Exclave state State apparatus State building Nation building Elongated state City state and World city Internal waters and archipelagic waters International River Innocent passage Global village Raison d'être Centripetal and Centrifugal Sense of place Territory, Territorialization, Deterritorialization, Reterritorialization and Territoriality Boundary, Boundary making and Cultural-political boundary Locational boundary dispute, Operational boundary dispute and Allocational boundary dispute			
منابع:			
۱- Glassner, Martin & FahrerChuck. (۲۰۰۳), Political Geography. New York: John Wiley and Sons.			
۲- Agnew, John, Mitchell, Katharyne & Toal, Gerard (۲۰۰۳), A Companion to Political Geography. London: Blackwell			
۳- Flint, Colin & Taylor, Peter (۲۰۰۷), Political Geography: World-economy, Nation-state, and Locality. London: Pearson/Prentice Hall.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس: نظامهای ژئوپلیتیک	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: مشترک انتخابی - نظری
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	دروس پیش نیاز: اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک ☐ ندارد ☒ دارد آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
اهداف: آشنائی دانشجویان با نظام های ژئوپلیتیک در سطح مناطق و جهان		
<p style="text-align: right;"><u>سرفصل ها:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- مفهوم سیستم، مفهوم منطقه، منطقه ژئوپلیتیکی ۲- مشخصه های سیستم؛ سیستم های سیاسی ۳- سیستم های جهانی؛ نظام ژئوپلیتیک جهانی ۴- ساختار نظام ژئوپلیتیک جهانی ۵- تحولات نظام ژئوپلیتیک جهانی ۶- سازمان های جهانی ۷- نظام های منطقه ای ۸- چارچوب مفهومی نظام های منطقه ای ۹- ساختار نظام های منطقه ای ۱۰- اهداف و ضرورت های تشکیل نظام های منطقه ای ۱۱- سازمان های بین المللی منطقه ای ۱۲- فرایند شکل گیری نظام های منطقه ای ۱۳- طبقه بندی سازمان های منطقه ای و بین المللی بر اساس ماهیت ۱۴- طبقه بندی سازمان های منطقه ای و بین المللی بر اساس کارکرد 		
<p style="text-align: right;"><u>منابع:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- کوهن، سائل برنارد، (۱۳۸۷)، ژئوپلیتیک نظام جهانی، ترجمه: عباس کاردان، تهران: موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر تهران ۲- حافظ نیا، محمد رضا و کاویانی راد، مراد، (۱۳۸۱)، افق های جدید در جغرافیای سیاسی (منطقه گرایی، فصل ۲)، تهران: انتشارات سمت ۳- دادس، کلاوس، (۱۳۸۴)، ژئوپلیتیک در جهان متغیر، ترجمه: زهرا احمدی پور و عطاء اله عبدی، تهران: انتشارات بلاغ دانش ۴- Huntington, S. (۱۹۹۹) the lonely super power, foreign Affairs.vol.۸۷. n۲ ۵- Duncan, W & Webster, B (۲۰۰۴). World politics in the ۲۱st Century. New York 		

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک
ژئوپلیتیک ادیان و مذاهب	واحد: ۲	مشترک انتخابی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با تحولات مربوط به ژئوپلیتیک و مذهب			
<u>سرفصل ها:</u>			
<p>۱- بررسی وضعیت پراکنش جهانی مسلمانان (اهل تسنن، حنفی، شافعی، مالکی، حنبلی، شیعیان، جعفری، علوی و نظریه، اسماعیلیه و سایر فرق، سایر مسلمانان)</p> <p>۲- بررسی پراکنش جهانی مسیحیان (کاتولیک، پروتستان (لوتری)، ارتدکس و سایر فرقه های مسیحی)</p> <p>۳- بررسی پراکنش جهانی ادیان و مذاهب خاور دور (بودایی، برهمنی، شینتو و سایر فرق)</p> <p>۴- بررسی پراکنش جهانی توتم آیینی و همزاد دینی و سایر</p> <p>۵- تحلیل و بررسی نظریه های عمده جامعه شناسی دین و مشکلات تفسیری آنها (مارکس و دین - دورکهایم و شعایر دینی - وبر و ادیان جهانی)</p> <p>۶- ارزیابی و بررسی نظریه ها بر اساس مفاهیم جغرافیایی</p> <p>۷- تحولات جاری در حوزه ژئوپلیتیک دین و مذهب (انقلاب اسلامی، بنیاد گرایی)</p> <p>۸- قلمروهای منازعه مذهبی در جهان</p> <p>۹- قلمروهای صلح و همزیستی مذهبی در جهان</p> <p>۱۰- زمینه ها، بستر ها و علل همزیستی</p> <p>۱۱- نقد و بررسی نظریه برخورد تمدن ها و مذهب ها</p> <p>۱۲- چشم انداز منازعه و همزیستی مسالمت آمیز مذهبی</p> <p>۱۳- مذهب و گسترش حوزه نفوذ</p> <p>۱۴- جنگ های مذهبی در طول تاریخ</p> <p>۱۵- حقوق بشر و ژئوپلیتیک مذهب</p> <p>۱۶- حل و فصل منازعات مذهبی</p>			
<u>منابع:</u>			
<p>۱- احمدی، سید عباس. (۱۳۹۰). ایران، انقلاب اسلامی و ژئوپلیتیک شیعه. تهران: اندیشه سازان نور</p> <p>۲- لشگری نقرشی، احسان. (۱۳۹۲). تعارضات ژئوپلیتیک اسلام و غرب. مشهد: انتشارات پایلی.</p> <p>۳- فولر، گراهام و یان لسر. (۱۳۸۴). احساس محاصره، ژئوپلیتیک اسلام و غرب، ترجمه علیرضا فرشچی و علی اکبر کرمی، تهران: انتشارات دانشکده فرماندهی و ستاد سپاه.</p> <p>۴- هوزر، دنیس. (۱۳۹۲). قدرت نرم، دین و امنیت. ترجمه: علیرضا کوهکن. تهران: دانشگاه امام صادق.</p> <p>۵- اسلام گرایی در نظام بین الملل. رهیافت ها و رویکردها، رضا سیمیر ارسلان فریانی، ناشر دانشگاه امام صادق.</p> <p>۶- والرشتاین، امانوئل. (۱۳۸۴). سیاست و فرهنگ در نظام متحول جهانی (ژئوپلیتیک و ژئوکالچر). ترجمه پیروز ایزدی، تهران: نشر نی.</p>			

فصل سوم

سرفصل دروس

(دروس تخصصی گرایش آمایش سیاسی فضا)

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
آمایش و سازماندهی سیاسی فضا	۲ واحد	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد: ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با اصول و روش های سازمان دهی سیاسی فضا			
سرفصل ها:			
اصول و روش های سازمان دهی سیاسی فضا:			
۱- طرح مفاهیم ناحیه، منطقه، مکان، فضا			
۲- سازمان دهی فضایی:			
الف- مرزهای بین المللی			
ب- مرزهای داخلی			
ج- واحدهای سیاسی اداری			
۳- اصول و معیارهای ناحیه بندی:			
الف- انواع نواحی سیاسی			
ب- الگوهای حکومتی			
ج- عوامل موثر بر ناحیه بندی سیاسی			
د- شیوه سازمان دهی یک ناحیه سیاسی			
۴- اختصاصات فضایی:			
الف- مقیاس - جهت			
ب- فاصله (زمانی - هزینه ای - ادراکی)			
ج- توده (جمعیت) - آهنگ پخش			
د- چشم اندازها			
ذ- نقش چشم اندازها در شکل گیری نواحی سیاسی			
۵- جامعه و نظام سیاسی			
الف: خوبشوندی (قومیت)			
ب- همکاری اجتماعی (تقسیم عملکردی کار)			
ج- همبستگی سیاسی (همبستگی میان قومی - توده مردم، نخبگان - یکپارچگی سرزمینی)			
۶- سازماندهی سیاسی فضا و تکامل جامعه سیاسی			
الف- جوامع ابتدایی			
ب- دولت - شهرها			
ج- امپراتوری ها			
د- دولت های آسیایی			
ذ- دولت های ملی			
۷- نحوه شکل گیری نواحی سیاسی - اداری در ایران			
منابع:			
۱- احمدی پور، زهرا و دیگران. (۱۳۹۰). سازماندهی سیاسی فضا. تهران: انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.			
۲- کریمی پور، پدافند. (۱۳۸۱). مقدمه ای بر تقسیمات کشوری ایران. تهران: انجمن جغرافیایی ایران.			
۳- هاگت، پیتر. (۱۳۷۸). جغرافیا ترکیبی نو. ترجمه: دکتر شاپور گودرزی نژاد. تهران: سمت.			
۴- Glassner, M & Fahrner, C. (۲۰۰۴). Political Geography, USA: John Wiley and Sons.			
۵- Jean Gruel and will haut. (۱۹۹۹). Regionalism across the north- south divide. London: Rout ledge.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
جغرافیا و راهبرد توسعه ملی	۲ واحد	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با اصول، مفاهیم و عناصر راهبرد ملی و نیز دادن مهارت های لازم برای تدوین راهبرد ملی			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. کلیات و مفاهیم قدرت ملی، منافع و اهداف ملی، استراتژی ملی، توسعه ملی، جغرافیا و سیر تحول مفهوم راهبرد ۲. جایگاه راهبرد ژئوپلیتیک در تدوین استراتژی ملی ۳. قدرت ملی (مفهوم، کارکردها، مبنای و سرچشمه ها) ۴. منافع و اهداف ملی (تعریف و شاخص ها) ۵. رابطه قدرت، منافع و راهبرد ملی. ۶. زیر مجموعه های راهبرد ملی ۷. ارزش های جغرافیایی و راهبرد ملی ۸. ملاحظات سیاسی، اقتصادی، نظامی-امنیتی، فرهنگی و اجتماعی راهبرد ملی ۹. تأثیر تحولات راهبردی جهانی بر تدوین راهبرد ملی ۱۰. تدوین راهبرد ملی (ساختار و سطوح راهبرد، ابعاد راهبرد، روش تدوین راهبرد). ۱۱. برنامه ریزی راهبردی با استفاده از مدل SWOT و سایر مدل های مربوطه 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. Gray, Colin S. (۱۹۹۹). Modern Strategy. New York: Oxford University press ۲. Barry, Bussan. (۱۹۹۸). Global Security at ۲۱ Century. ۳. Goodstein, Leonard and Others. (۱۹۹۳). Applied Strategic Planning. New York: Mc Grew Hill. ۴. Gray, Colin S. (۱۹۹۹). Geopolitics, Geography and Strategy. London: Frank press. ۵- لطیفیان، سعیده. (۱۳۷۶). استراتژی و روش های برنامه ریزی استراتژیک. تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی. ۶- حافظ نیا، محمد رضا. (۱۳۸۵). اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک. مشهد: انتشارات پایلی ۷- حافظ نیا، محمدرضا. (۱۳۸۶). قدرت و منافع ملی. تهران: نشر انتخاب. ۸- شهیکی تاش، محمد نبی و دیگران. (۱۳۹۰). پایبندی امنیت ملی در حوزه اقتصاد. تهران: موسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد. ۹- طاهری موسوی، معصومه. (۱۳۸۷). جغرافیا و استراتژی ملی ایران. تهران: انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. ۱۰- صالح اصفهانی، اصغر. (۱۳۹۲). استراتژی چیست؟. تهران: ؟ ۱۱- زرقلی، هادی. (۱۳۹۰). مقدمه ای بر قدرت ملی. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی. ۱۲- تیمورتزاد، کاوه و روانبخش، مقتدالانام. (۱۳۹۱). مدیریت استراتژیک پیشرفته. تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی. ۱۳- اطاعت، جواد. (۱۳۹۲). مبنای توسعه پایدار. تهران: انتشارات علم. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: تخصصی - نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
آمایش و سازماندهی سیاسی مناطق مرزی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی			
اهداف: آشنایی دانشجویان با مباحث مرزی و ایجاد توانایی در آنها برای سازماندهی سکونتها، تأسیسات و نهادهای مناطق مرزی			
سرفصل ها:			
 <ol style="list-style-type: none"> ۱. مفهوم تهدید و انواع آن ۲. مفهوم امنیت و انواع آن ۳. منابع تهدید ملی و بسترهای آسیب پذیری فضای ملی. ۴. تبیین رابطه اعتماد و احساس شهروندی با کاهش تهدیدات ملی در مناطق مرزی ۵. شیوه های توسعه اعتماد، همگرایی، و وفاق ملی در مناطق مرزی. ۶. شیوه ها و الگوهای استقرار، سکونتگاهها، جمعیت و فعالیت در مناطق مرزی. ۷. تبیین مناطق مرزی به عنوان حاشیه عقب مانده کشورها. ۸. نظریه ها و تجارب توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مناطق مرزی در جهان و ایران ۹. شیوه ها و الگوهای توسعه جامع مناطق مرزی. ۱۰. رابطه متقابل امنیت و دفاع با آمایش سرزمین ۱۱. معیارهای مکانگزینی واحدهای دفاعی در مرزها (ستادی و عملیاتی) ۱۲. معیارهای مکانگزینی واحدهای مرزی (مرزبانی، پاسگاههای مرزی ...) ۱۳. نظریه ها و تجارب توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مناطق مرزی ۱۴. نظریه ها و تجارب آمایش دفاعی- امنیتی مناطق مرزی ۱۵. طراحی الگوی فضائی استقرار سیستماتیک نهادهای دفاعی، امنیتی، اداری، خدماتی، و کارکردی در یک منطقه جغرافیائی عملیاتی با استفاده از GIS 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- افشردی، محمدحسین و جان پرور، محسن. (۱۳۹۲). الگوی مدیریت مرزهای سرزمینی. تهران: انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی (داعا). ۲- سرور، رحیم. (۱۳۸۵). جغرافیای کاربردی و آمایش سرزمین. تهران: سمت. ۳- عندلیب، علیرضا. (۱۳۸۰). نظریه پایه و اصول آمایش مناطق مرزی جمهوری اسلامی ایران. تهران: دوره عالی جنگ. ۴- چوخاچی زاده، محمد باقر. (۱۳۸۱). مجموعه مقالات آمایش و دفاع سرزمینی. تهران: دانشگاه امام حسین. ۵- کالینز، گری. ام. (۱۳۸۲). جغرافیای نظامی. ترجمه: عبدالحمید حیدری و سایرین. تهران: انتشارات دوره عالی جنگ. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
روش ها و فنون تصمیم گیری	۲ واحد	تخصصی - نظری/عملی	
استاد متخصص برای تدریس: ترجیحاً از رشته مدیریت	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☒ سمینار ☐	
اهداف: آشنا کردن دانشجویان با روش ها و مدل‌های تصمیم گیری و کسب مهارت لازم در این زمینه			
سرفصل ها:			
<p>۱- مدل سازی فنون تصمیم گیری نرم</p> <p>۲- فنون تصمیم گیری غیر جبرانی</p> <p>۳- فنون تصمیم گیری جبرانی بر اساس ماتریس تصمیم</p> <ul style="list-style-type: none"> • روش SAW • روش Top sis • روش SOWT • روش Electre <p>۴- فنون تصمیم گیری تلفیقی (Lin map, LA)</p> <p>۵- فنون تصمیم گیری سلسله مراتبی (ANP, AHP)</p> <p>۶- منطق فازی (Fuzzy logic)</p> <p>۷- تئوری مجموعه های فازی</p> <p>۸- کاربردهای مدیریتی تئوری فازی</p> <ul style="list-style-type: none"> • کاربردهای برنامه ریزی • کاربردهای تصمیم گیری 			
منابع:			
<p>۱- آذر، عادل و رجب زاده، (۱۳۸۷). تصمیم گیری کاربردی. تهران: انتشارات نگاه دانش</p> <p>۲- تیمورتزاد، کاوه و روانبخش، مقتدالانام. (۱۳۹۱). مدیریت استراتژیک پیشرفته. تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.</p> <p>۳- آذر، عادل و فرجی. (۱۳۸۱). علم مدیریت فازی. تهران: مرکز مطالعات مدیریت</p> <p>۴- پورطاهری، مهدی. (۱۳۹۰). کاربرد روشهای تصمیم گیری های چند شاخصه در جغرافیا. تهران: سمت</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
مدیریت سیاسی فضا	واحد: ۲	تخصصی نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با روشهای مدیریت و الگوهای اداره سیاسی فضای جغرافیایی و آموزش نحوه مدیریت سیاسی آن			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- الگوهای مدیریت سیاسی فضا (بسیط، ناحیه ای، فدرال، خودمختار، مناطق آزاد، محلی (شهری و روستایی) و غیره (غیر مستقل و زیر نظر نهادهای بین المللی) ۲- مفهوم حاکمیت و قلمرو فرمانروایی و مدیریت سیاسی ۳- کشور شناسی جغرافیایی به مثابه حیطه شناسی مدیریت سیاسی ۴- فرآیندهای مشارکتی و نقش آفرینی سیاسی و دموکراتیک در تصمیم گیریها و سیاست گذاریها ۵- فرایند تصمیم سازی، سیاستگذاری و قانونگذاری در امور ملی و محلی ۶- اصول کشورداری (بقا و حفظ کشور، امنیت ملی، توسعه ملی، وحدت و وفای ملی، رفاه و توسعه ملی، مردم داری، کشور شناسی، مرزداری، تعامل با سایر دولتها، ساماندهی فضای ملی، مدیریت سیستمهای سرزمینی و...) ۷- وظایف عمومی حکومت ها و رئیس دولت (شخص اول مملکت) ۸- سازمان اداری حکومت ها و وزارتخانه ها و ساختار سلسله مراتبی از سطح ملی تا محلی ۹- شیوه های مدیریت سیاسی فضا (اقتضائی، شهروند محور، حکومت محور، شرایط بحرانی، انفعالی، محافظه کارانه، مبتکرانه، آمایشی و سیستماتیک، استراتژیک و تحول گرا، نوگرا و توسعه مدار و...) ۱۰- وظایف مدیران سیاسی فضاهای قرو ملی (استانداران، فرمانداران، بخشداران و دهداران) ۱۱- توزیع و تمرکز قدرت سیاسی در فضا 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- برک پور، ناصر. (۱۳۹۰). مدیریت و حکمروایی شهری. تهران: انتشارات دانشگاه هنر ۲- میدری، احمد و خیرخواهان، جعفر. (۱۳۸۳). حکمرانی خوب، تهران: مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی. ۳- حافظ نیا، محمد رضا و کاویانی راد، مراد. (۱۳۸۳). افقهای جدید در جغرافیای سیاسی، تهران: سمت. ۴- قاضی، ابوالفضل. (۱۳۷۳). حقوق اساسی و نهادهای سیاسی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۵- قالیباف، محمد باقر. (۱۳۸۶). حکومت محلی یا استراتژی توزیع فضایی قدرت سیاسی در ایران، تهران: امیر کبیر. ۶- یوزمان، آراب (۱۳۸۲). اطلاعات استراتژیک و کشورداری. ترجمه پژوهشکده مطالعات راهبردی، تهران: انتشارات پژوهشکده راهبردی. ۷- مویر، ریچارد (۱۳۷۹). درآمدی نو بر جغرافیای سیاسی، ترجمه دره میر حیدر و سید یحیی صفوی، تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. ۸-Engel, Michel. (۱۹۹۹). State and local Government. New York: Peter long publishing. ۹-Pacione, Michael. (۱۹۸۵). Progress in political Geography. London: Croom Helm. 			

فصل سوم

سرفصل دروس

(دروس تخصصی گرایش ژنوپلیتیک)

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
مکاتب و نظریه های ژئوپلیتیک	واحد: ۲	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با دیدگاهها، نظریه ها و اندیشه های کلاسیک و جدید در ژئوپلیتیک			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- سیر اندیشه در ژئوپلیتیک (تمدنی، طبیعت گرا، ایدئولوژیک و پسانوگرا) ۲- مکتب ژئوپلیتیک استعماری و سلطه طلبی ۳- مکتب ژئوپلیتیک جنگ سرد ۴- مکتب ژئوپلیتیک انتقادی ۵- مکتب ژئوپلیتیک زیست محیطی ۶- مکتب ژئوپلیتیک مقاومت ۷- مکتب ژئوپلیتیک انسانگرا ۸- نظریه فضای حیاتی ۹- نظریه قدرت دریایی ۱۰- نظریه قدرت بری و هارتلند ۱۱- نظریه ریملند ۱۲- نظریه های قدرت هوایی و فضایی ۱۳- نظریه ساختار سیستم ژئوپلیتیک جهانی ۱۴- نظریه ساختار قدرت (تک قطبی - چند قطبی - چند سطحی) ۱۵- نظریه بازدارندگی ۱۶- نظریه توازن قدرت ۱۷- نظریه برخورد تمدنها ۱۸- نظریه منظومه ها 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- رحیمی، حسن. (۱۳۹۲). نظریه های ژئوپلیتیک. تهران: انتخاب ۲- عزنی، عزت اله. (۱۳۸۰). ژئوپلیتیک در قرن بیست و یکم. تهران: سمت ۳- اتوتایل، ژناروید و دیگران. (۱۳۸۰). اندیشه های ژئوپلیتیک در قرن بیستم. ترجمه: محمد رضا حافظ نیا و هاشم نصیری. تهران: دفتر مطالعات سیاسی بین المللی ۴- هانتینگتون، ساموئل پی. (۱۳۷۸). برخورد تمدنها و بازسازی نظم جهانی، ترجمه محمد علی حمید رفیعی، تهران: دفتر پژوهشهای فرهنگی ۵- یزدان پناه، کیومرث (۱۳۹۳). ساختار نظری امنیت و ژئوپلیتیک با تاکید بر ژئواستراتژی. تهران: دانشگاه تهران ۶- زین العابدین، یوسف. (۱۳۹۰). ژئوپلیتیک. جلد اول؛ ایده - کاربرد. رشت: دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت ۸- فریدمن، جرج. (۱۳۹۱). صد سال آینده. ترجمه: محمد زهدی گهرپور و مریم دهقان آزاد. تهران: انتشارات زیتون سبز. ۹- کوهن، سائل برنارد. (۱۳۸۷). ژئوپلیتیک نظام جهانی. ترجمه: عباس کاردان. تهران: موسسه فرهنگی ابرار معاصر تهران ۱۰- برادن، کاتلین و شلی، فرد. (۱۳۸۲). ژئوپلیتیک فراگیر. ترجمه: علیرضا فرشچی و حمید رضا رهنما. تهران: انتشارات 			

دوره عالی جنگ.

- ۱۱- دادس، کلانز. (۱۳۸۴). ژئوپلیتیک در جهان متغیر. ترجمه: زهرا احمدی پور و عطاء الله عبدی. تهران: نشر بلاغ دانش.
- ۱۳- مجتهد زاده، پیروز. (۱۳۸۸). جغرافیای سیاسی و سیاست جغرافیایی. تهران سمت.
- ۱۴- فلینت، کالین. (۱۳۹۰). مقدمه ای بر ژئوپلیتیک. ترجمه: محمدباقر قالیباف و محمد هادی پوینده. تهران: نشر قومس.
- ۱۵- حافظ نیا، محمد رضا. (۱۳۸۵). اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک. مشهد: انتشارات پایلی
- ۱۶- نامی، محمد حسن و شامی، ابوالفضل. (۱۳۹۰). فضا بعد چهارم قدرت. تهران: نشر زیتون سبز.
- ۱۷- پایلی بزدی، محمدحسین و ونوقی، فاطمه. (۱۳۹۱). ژئوپلیتیک کاربردی. مشهد: انتشارات پایلی.

- ۱۸-Agenw, John. (۱۹۹۹). Geopolitics. Re-visinning Word Politics. London: Routledge
- ۱۹-Atkin son, David & Dodds. Klaus (۲۰۰۰). Geopolitical traditions. London: Routledge
- ۲۰-Cohen, Sual.B. (۱۹۹۴). Geopolitics in the new world Era. Chapter-۲ from: Reordering the Word, Ed ited by G. Demko & W.B. Wood. USA. West weiw Press.
- ۲۱-Huntington, Samuel P. (۱۹۹۳). The Clash of Civilization? Foreign Affairs Vol. ۷۲. No. ۳
- ۲۲-O. Tuathail & others (ed). (۱۹۹۳). The Geopolitics Reader. London: Routledge
- ۲۳-O. Tuathail (۱۹۹۶). Critical Geopolitics. London: Routledge
- ۲۴-Makinder, H. (۲۰۰۴) The Geographical Pivot of History-۱۹۰۴. The The Geographical Journal. London, vol. ۱۷۰. No. ۴.

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
ژئواستراتژی جهانی و ایران	۲ واحد:	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد:	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با مسائل ژئواستراتژیک جهانی و استراتژیهای مختلف			
سرفصل ها:			
 <ol style="list-style-type: none"> ۱- ژئواستراتژی چیست؟ ۲- رابطه ژئواستراتژی با جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک ۳- نظریه های ژئواستراتژیک جهانی ۴- قلمروهای ژئواستراتژیک نظامی ۵- قلمروهای ژئواستراتژیک فرهنگی و تمدنی (غرب، شرق، اسلام، مسیحیت، چین، هند، و غیره) ۶- اقتصاد دریایی و ژئواستراتژی اقیانوس ها ۷- ژئواستراتژی و اقتصاد ۸- رقابتها و تقابلهای ژئواستراتژیک بری و بحری از قرن ۱۹ تا ۲۱ ۹- قلمروها و انگیزه های رقابت و تقابل ژئواستراتژیک (فضاهای حائل، ارزشهای استراتژیک، انرژی، ارزشهای دینی و فرهنگی، قومیت و نژاد، اقتدار، سلطه و نفوذ، شبکه های ارتباطی، غذا، متحدین استراتژیک، منابع اقتصادی و غیره) ۱۰- دریایی شدن مشکلات خاورمیانه بزرگ با تأکید بر ایران ۱۱- گرایش ها و جهت گیری های استراتژیک کشورهای بزرگ ساحلی ۱۲- تبیین موقعیت و ارزشهای ژئواستراتژیک ایران 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- عزتی، عزت الله. (۱۳۸۵). ژئواستراتژی در قرن ۲۱، تهران، سمت. ۲- لشکری تفرشی، احسان. (۱۳۹۱). مکان ها و مناطق استراتژیک جهان. تهران: انتخاب ۳- محبویه، بیات. (۱۳۸۷). ژئواستراتژی جهانی، تهران: انتشارات مرکز آموزش صیاد شیرازی. ۴- عزتی، عزت الله. (۱۳۷۲). اصول استراتژی، تهران: انتشارات دافوس. ۵- عزتی، عزت الله. (۱۳۸۹ و ۱۳۹۰). جغرافیای استراتژیک ایران: جلد ۱-۳. تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. ۶- نواده تویچی، حسین. (۱۳۹۰). آثار راهبردی حقوق بین الملل هوا و دریا. تهران: نشر خرسندی. ۷- ثقفی عاسری، ناصر. (۱۳۷۳). استراتژی و تحولات ژئوپلیتیک پس از دوران جنگ سرد. تهران: موسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه. 			
<ol style="list-style-type: none"> ۸- Scott D. Sagan. (۱۹۸۶). Nuclear Strategy and National Security. Newjersy, USA. ۹- George J. Demko and William B. wood. Geopolitical perspectives of ۲۱st century ۱۹۹۴. USA. ۱۰- Michael kid Ron and Dam Smith. The new state of war and peace. Newyork. ۱۹۹۱. ۱۱- Hugh Farrington. Strategic Geography. Rutledge. London. ۱۹۸۰. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
ژئوپلیتیک انسانگرا و صلح	واحد: ۲	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: ایجاد رویکرد نظری و عملی به توسعه صلح و رنج زدایی از زندگی انسانها			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- ژئوپلیتیک انسانگرا (فلسفه و هدف) ۲- فلسفه جغرافیایی دموکراسی و حقوق شهروندی ۳- نقد نظریه ها و سیاستهای جنگ طلبانه ۴- نقد مبانی و ادبیات ژئوپلیتیک امپریالیستی ۵- تبیین رابطه بین جنگ و سلطه طلبی با رنج و مصیبت جوامع بشری ۶- نقش حقوق بین الملل در تولید و توسعه صلح ۷- نقش همکاریها و سازمانهای بین المللی در تولید و توسعه صلح ۸- نقش آموزش و فرهنگ سازی در توسعه صلح ۹- نهادهای صلح بین المللی (خلع سلاح، پاسداران صلح، پیمانهای سانتو و استارت، مناطق عاری از سلاح اتمی و غیره) ۱۰- روشهای تولید و توسعه صلح (ارزشهای مشترک، وابستگی متقابل، موازنه قوی، حکومت جهانی، دیپلماسی، آموزش صلح، حقوق بین الملل، جنبشهای صلح، جایزه صلح، و غیره). ۱۱- استراتژیهای ژئوپلیتیکی تولید صلح و امنیت (توسعه گردشگری، سرمایهگذاری بین المللی، تعادل ژئوپلیتیکی، عدالت فضایی و جغرافیایی و ...) ۱۲- سیاستهای صلح جویانه و توسعه یافتگی مکان و فضا ۱۳- ارزشهای جهانی و حقوق بشر 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- حافظ نیا، محمدرضا. (۱۳۸۶). ژئوپلیتیک انسانگرا. فصلنامه ژئوپلیتیک. سال ۳، شماره ۳. ۲- حافظ نیا، محمدرضا. (۱۳۷۸). الگوی مناسب نظام بین الملل. فصلنامه دانشور، دانشگاه شاهد، سال هفتم، شماره ۲۵ ۳- حافظ نیا، محمدرضا. (۱۳۷۹). الگوی نظام مشارکت بین المللی و تنش زدایی در روابط ملتها. مجموعه مقالات همایش بین المللی رویکرد فرهنگی به جغرافیا، دانشگاه مشهد، ۲۸-۲۶ خرداد ۱۳۷۹. مرکز بین المللی گفتگوی تمدنها. ۴- حافظ نیا، محمد رضا. (۱۳۸۵). اصول و مفاهیم ژئوپلیتیک. مشهد: انتشارات پایلی ۵- فرجی راد، عبدالرضا و قاضی زاده، شهرام. (۱۳۹۰). ژئوپلیتیک حقوق بشر در جهان. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی. ۶- حافظ نیا محمدرضا. احمدی پور، زهرا. قادری حاجت، مصطفی. (۱۳۸۹). سیاست و فضا. مشهد: انتشارات پایلی. ۷- مهرپور، حسین. (۱۳۸۳). نظام بین المللی حقوق بشر. تهران: انتشارات اطلاعات. 			
<p>۸-Cortright, David. (۲۰۰۸). Peace. UK: Cambridge University press.</p> <p>۹-Lemke, Douglas. (۲۰۰۴). Regions of War and Peace. UK: Cambridge University.</p> <p>۱۰-Cady, Duane L. (۲۰۱۰). From Warism to Pacifism. USA: Temple University press.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
ژئوپلیتیک منابع و محیط زیست	۲ واحد	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با ژئوپلیتیک منابع و محیط زیست (آب- انرژی فسیلی - منابع غذایی - گرسنگی و ...)			
<u>سرفصل ها:</u>			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- شناخت زیست کره و محدودیت های آن در برابر نیازهای فزاینده بشر. ۲- ژئوپلیتیک خاک و منابع کشاورزی ۳- ژئوپلیتیک آب ۴- ژئوپلیتیک انرژی فسیلی (نفت و گاز) ۵- ژئوپلیتیک منابع غذایی و گرسنگی ۶- هوای زیست کره و سیر آلودگی آن ۷- گرم شدن کره زمین و تأثیرات آن ۸- لایه ازن و مسائل آن ۹- روند آلودگی آب، هوا و منابع زیستی ۱۰- محیط زیست و توسعه پایدار ۱۱- جغرافیای بیماری ها و نحوه انتشار آنها ۱۲- وضعیت منابع و محیط زیست در منطقه و در ایران. 			
<u>منابع:</u>			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- گزارش مؤسسه مطالعات استراتژیک لندن؛ آب، امنیت و خاورمیانه؛ ترجمه پیروز ایزدی؛ انتشارات دانشگاه امام حسین (ع) ۲- انوتایل، ژناروید و دیگران. (۱۳۸۰). اندیشه های ژئوپلیتیک در قرن بیستم. ترجمه: محمد رضا حافظ نیا و هاشم نصیری. تهران: دفتر مطالعات سیاسی بین المللی. ۳- هاگت، پتر؛ جغرافیای ترکیبی نو؛ جلد اول؛ ترجمه گودرزی؛ تهران؛ سمت. ۴- پاپلی یزدی، محمد حسین و وثوقی، فاطمه. (۱۳۹۰). نگاهی به دیپلماسی آب ایران- هیدروپلیتیک. مشهد: انتشارات پاپلی. ۵- مرادیان، محسن. (۱۳۹۲). درآمدی بر امنیت زیست محیطی. تهران: دانشکده علوم و فنون قارایی. ۶- عسگری، سهراب. (۱۳۹۰). مقدمه ای بر ژئوپلیتیک محیط زیست. تهران: انتشارات نویسنده. ۷- پالمر، جوی ای. (۱۳۹۰). آموزش محیط زیست در قرن ۲۱. ترجمه: علی محمد خورشید دوست. انتشارات سمت 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
ژئوپلیتیک ایران	۲	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با اهمیت موقعیت ژئوپلیتیکی ایران و ویژگی های منحصر به فرد این کشور در منطقه و جهان			
سرفصل ها:			
			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- موقعیت ژئوپلیتیکی ایران در ادوار مختلف تاریخ تا زمان معاصر ۲- جغرافیای طبیعی ایران و اثرات ژئوپلیتیکی آن ۳- جغرافیای انسانی ایران و اثرات ژئوپلیتیکی آن ۴- نیروهای همگرا و واگرا در ایران ۵- صحنه های جنگ ایران در دوره های مختلف تاریخی ۶- تحلیل ژئوپلیتیکی ترکیب و ساختار قضایی ایران (ویژگی قومی و مذهبی ایران) ۷- ایران و چشم اندازهای ژئوپلیتیکی انقلاب اسلامی ۸- ویژگی دولت در ایران (تحول تاریخی، ساختار نظام سیاسی، ساختار سیاسی فضا و تقسیمات کشوری) ۹- موقعیت ژئوپلیتیکی ایران در منطقه و حوزه های ژئوپلیتیک مجاور آن ۱۰- مرزهای ایران و ویژگی های ژئوپلیتیکی تشبیه مرزی با همسایگان ۱۱- منابع فسیلی ایران و منطقه و تأثیرات ژئوپلیتیکی آن ۱۲- مزیت ها و معضلات ژئوپلیتیکی ایران ۱۳- اهداف ژئوپلیتیکی جمهوری اسلامی ایران (بر پایه قانون اساسی، سند چشم انداز و سایر اسناد) 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- کریمی پور، یدالله. (۱۳۸۰). مقدمه ای بر ایران و همسایگان. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی تربیت معلم. ۲- کاویانی راد، مراد. (۱۳۹۰). ناحیه گرایی در ایران از منظر جغرافیای سیاسی. تهران، پژوهشکده مطالعات راهبردی. ۳- مجتهدزاده، پیروز. (۱۳۷۷). ایده های ژئوپلیتیک و واقعتهای ایرانی، تهران، نشر نی. ۴- مجتهد زاده، پیروز. (۱۳۸۶). بازیگران کوچک در بازی بزرگ. ترجمه: سید عباس احمدی. تهران: انتشارات معین. ۵- کریمی پور، یدالله و محمدی، حمید رضا. (۱۳۸۸). ژئوپلیتیک ناحیه گرایی و تقسیمات کشوری ایران. تهران: نشر انتخاب. ۶- فولر، گرهام. (۱۳۷۷). قیله عالم- ژئوپلیتیک ایران. ترجمه: عباس مخیر. تهران: نشر مرکز ۷- احمدی، سید عباس. (۱۳۹۰). ایران، انقلاب اسلامی و ژئوپلیتیک شیعه. تهران: اندیشه سازان نور ۸- مجیدی، محمد رضا و همکاران. (۱۳۸۷). غرب آسیا، نظام بین المللی و همگرایی منطقه ای؛ تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی. ۹- اطاعت، جواد و دیگران. (۱۳۹۲). ایران و نظام بین الملل. تهران: نشر علم ۱۰- اطاعت، جواد. (۱۳۷۶). ژئوپلیتیک و سیاست خارجی ایران، تهران، انتشارات سفیر. ۱۱- رضایی، محسن. (۱۳۸۴). ایران منطقه ای. تهران: انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. ۱۲- رشنو، نبی الله. (۱۳۹۲). نگاهی به جایگاه ج.ا.ایران در شرایط جدید ژئوپلیتیک. تهران: انتشارات مرکز ملی جهانی شدن. ۱۳- عزتی، عزت الله. (۱۳۸۹ و ۱۳۹۰). جغرافیای استراتژیک ایران: جلد ۱-۳. تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. 			

فصل سوم

سرفصل دروس

(دروس تخصصی گرایش فضای شهری)

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
دولت محلی و مدیریت شهری	۲	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
جغرافیدان سیاسی	۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با حکومت محلی و انواع آن و تاثیراتی که در فضای جغرافیایی و مدیریت شهری می‌تواند داشته باشد.			
<u>سرفصل ها:</u>			
			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. فلسفه محلی‌گرایی ۲. تعاریف مفاهیم محلی‌گرایی ۳. ناحیه و مکان سیاسی ۴. سازمان‌دهی و مدیریت مکان و ناحیه سیاسی ۵. نظام‌های حکومتی و مدیریت سیاسی فضا ۶. تمرکز و عدم تمرکز در نظام سیاسی ۷. دولت و حکومت محلی ۸. سازمان و ساختار حکومت محلی یا استراتژی توزیع فضایی قدرت ۹. تمرکز زادبومی در چارچوب تقویت حکومت محلی ۱۰. تجارب حکومت محلی در جهان ۱۱. استقرار دولت مدرن و فرایند تمرکز و عدم تمرکز در ایران 			
<u>منابع:</u>			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- ویسی، هادی. (۱۳۹۲). درآمدی بر دولت محلی. تهران: سمت. ۲- سازمان ملل سرنامه اسکان بشر. (۱۳۹۲). قابلیت‌های کلیدی برای بهبود حکمرانی محلی. ترجمه: طیبه نادرآبادی و دیگران. تهران: انتشارات تیسرا. ۳- حافظ‌نیا، محمدرضا و کاویانی‌راد، مراد. (۱۳۸۳). افق‌های جدید در جغرافیای سیاسی (فصل اول). تهران: سمت. ۴- قالیباف، محمدباقر. (۱۳۸۶). حکومت محلی یا استراتژی توزیع فضایی قدرت سیاسی در ایران. تهران: امیرکبیر. ۵- دانش‌خوشیو، یوسف. (۱۳۴۹). سازمان‌های محلی، تهران: دانشکده علوم اداری و مدیریت بازرگانی ۶- طاهری، ابوالقاسم. (۱۳۷۵). حکومت‌های محلی و عدم تمرکز. تهران: نشر قومس. ۷- نبوی، مصطفی. (۱۳۵۶). تمرکز و عدم تمرکز اداری و سیاسی در ایران. تهران: سازمان چاپ خواجه. ۸- برک پور، ناصر. (۱۳۹۰). مدیریت و حکمروایی شهری. تهران: انتشارات دانشگاه هنر. 			
<p>۹-Engel, Michael. (۱۹۹۹). State and local Government, New York: Peter Lang.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس: ژئوپلیتیک شهری	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: تخصصی - نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم رقابت و قدرت در شهرها			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. رابطه قدرت ملی و حوزه نفوذ شهر ۲. منابع رقابت در شهر ۳. حوزه‌های رقابت در شهر (منابع، قدرت، رای) ۴. الگوهای رقابت و تقسیم قضاای شهری (تمایز فضایی، شهروندان و نقش‌های تولید، توزیع و مصرف) ۵. شهر و جهانی شدن ۶. شهر و سیاست بین‌المللی ۷. سلسله مراتب قدرت شهری ۸. وزن ژئوپلیتیکی شهر ۹. هویت‌های محلی ۱۰. شهروندان و الگوی مشارکت سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ۱۱. بحران‌های شهری (آشوب‌های خیابانی، اعتصابات صنفی، سندیکاها) ۱۲. بازیگران شهری (سازمان‌ها و نهادهای اجتماعی غیردولتی، سازمان‌های و نهادهای اجرایی دولتی) ۱۳. شکل‌گیری روابط مرکز- پیرامون ۱۴. قلمروهای خارج از قلمرو دولت (مناطق ممنوعه) ۱۵. شبکه‌های خدمات شهری ۱۶. مدیریت و نظارت بر منابع حیاتی و بنیادهای زیستی 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- شکویی، حسین (۱۳۶۵): جغرافیای اجتماعی شهرها، تهران: جهاد دانشگاهی ۲- خلیل آبادی، حسن (۱۳۹۰)، ژئوپلیتیک شهری، تهران: نشر پژوهش نوآوران شریف. ۳- Hayden, D. (۱۹۹۵), The Power of Place: Urban Landscapes as Public History: Cambridge mass: MIT Press. ۴- Taylor, Peter. (۱۹۹۴), Political Geography. London. Routledge ۵- Ambrose, P. (۱۹۹۴). Urban Process and Power. London: Routledge. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
سازماندهی سیاسی فضای شهری	۲	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۳	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با اصول و روش های سازمان دهی سیاسی فضای شهری			
سرفصل ها:			
اصول و روش های سازمان دهی سیاسی فضا:			
۱- طرح مفاهیم ناحیه، منطقه، مکان، فضا			
۲- سازمان دهی فضایی:			
الف- مرزهای بین المللی			
ب- مرزهای داخلی			
ج- واحدهای سیاسی اداری			
۳- اصول و معیارهای ناحیه بندی:			
الف- انواع نواحی سیاسی			
ب- الگوهای حکومتی			
ج- عوامل موثر بر ناحیه بندی سیاسی			
د- شیوه سازمان دهی یک ناحیه سیاسی			
۴- اختصامات فضایی:			
الف- مقیاس - جهت			
ب- فاصله (زمانی - هزینه ای - ادراکی)			
ج- توده (جمعیت) - آهنگ پخش			
د- چشم اندازها			
ذ- نقش چشم اندازها در شکل گیری نواحی سیاسی			
۵- جامعه و نظام سیاسی			
الف: خویشاوندی (قومیت)			
ب- همکاری اجتماعی (تقسیم عملکردی کار)			
ج- همبستگی سیاسی (همبستگی میان قومی - توده مردم، نخبگان - یکپارچگی سرزمینی)			
۶- سازماندهی سیاسی فضا و تکامل جامعه سیاسی			
الف- جوامع ابتدایی			
ب- دولت - شهرها			
ج- امپراتوری ها			
د- دولت های آسیایی			
ذ- دولت های ملی			
۱- نحوه شکل گیری نواحی سیاسی - اداری در ایران			
منابع:			
۱- احمدی پور، زهرا، قنبری، قاسم و کرمی، قاسم (۱۳۹۱). سازماندهی سیاسی فضا. تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح			
۲- گریسی پور، یدالله (۱۳۸۱). مقدمه ای بر تقسیمات کشوری ایران. تهران: انجمن جغرافیایی ایران.			
۳- هانت، پیتر (۱۳۷۸). جغرافیا ترکیبی نو. ترجمه: دکتر شاپور گوهرری نژاد. تهران: سمت			
۴. Glassner, M & Fahrer, C. (۲۰۰۴). Political Geography, USA: John Wiley and Sons.			
۵. Jean Gruel and will haut. (۱۹۹۹). Regionalism across the north- south divide. London: Roudledge.			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
جهان شهرها و دیپلماسی شهری	۲	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با تحولات جدیدی که در شهرها تحت عنوان دیپلماسی شهری در اثر جهانی شدن و رابطه‌های شدن بوجود آمده است.			
<u>سرفصل ها:</u>			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. شهر در دوران امپراتوریه‌ها ۲. روابط سیاسی شهری در دوران امپراتوریه‌ها ۳. پیمان وستفاليا و شکل‌گیری دولت- ملت‌ها و تاثیر آن بر روابط میان شهری ۴. روابط میان شهری در قرن بیستم ۵. ظهور جهان شهرها به عنوان فرایند ۶. جهانی شدن معاصر و شکل‌گیری شبکه جهان شهرها ۷. منطق جغرافیای و فضای جدید بر مبنای شکل‌گیری شبکه ۸. پیوندهای شبکه جهان شهرها ۹. جغرافیای پیوندهای شبکه جهان شهرها ۱۰. جاذب قدرت و ثروت در شبکه جهان شهرها ۱۱. تحلیل شبکه جهان شهرها ۱۲. روابط دولت‌ها با شبکه جهان شهرها ۱۳. شکل‌گیری رقابت میان شهری در شبکه ۱۴. تحرکات نقاط شهری و فراز و فرود آنها در سلسله مراتب شبکه جهان شهرها ۱۵. ظهور دیپلماسی شهری ۱۶. دیپلماسی شهری ابزاری برای رقابت نقاط شهری در شبکه جهان شهری ۱۷. دیپلماسی شهری و شبکه چند ملیتی ۱۸. دیپلماسی شهری و سازمان‌های بین‌المللی ۱۹. دیپلماسی شهری و اتحادیه‌های کلان شهرها منطقه‌ای ۲۰. نقش دیپلماسی شهری در پایداری صلح ۲۱. دیپلماسی شهری و حقوق شهروندان 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
قوانین شهری و حقوق شهروندی	واحد: ۲	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با مباحث مرتبط با قوانین شهری و حقوق شهروندی			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- تاریخچه پیدایش شهرداری و قوانین شهرداری در جهان ۲- تاریخچه پیدایش و شهرداری و قوانین شهرداری در ایران ۳- اصول کلی حاکم بر قوانین شهرداری ۴- فلسفه شهرداری به عنوان سازمان تامین کننده نیاز های فضایی شهروندان (فضای سکونت، کسب و کار، تردد، گذران اوقات فراغت، بهداشت محیط زیست، تفریح و تحرک، فضای سبز و سایر فضا های عمومی). ۵- قانون شهرداریها در ایران ۶- قوانین شهری تضمین کننده حقوق شهروندان. ۷- خاستگاه تاریخی حقوق شهروندی (رابطه بین شهروندها و زمامداری در تمدن های ایران، یونان و روم) ۸- خاستگاه حقوقی و قانونی بشر (منشور کبیر فرانسه، منشور انگلستان، اعلامیه حقوق بشر فرانسه، منشور حقوق شهروندان آمریکا، اعلامیه جهانی حقوق بشر ۱۹۴۸ مجمع سازمان ملل). ۹- حقوق شهروندی (اجتماعی و مدنی) ۱۰- حقوق شهروندی (سیاسی) ۱۱- ابعاد حقوق شهروندی ۱۲- دموکراسی و حقوق شهروندی ۱۳- حکومت محلی و حقوق شهروندی ۱۴- محیط زیست و حقوق شهروندی 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- شکری، نادر. (۱۳۸۸). مدیریت شهری - مجموعه قوانین و مقررات مورد عمل شهرداری. تهران: شهرداری تهران ۲- جامه بزرگ، محمد. (۱۳۶۶). تملک اراضی توسط دولت و شهرداریها، تهران: مسلم ۳- رحمانی، محمد. (۱۳۷۹). مجموعه قوانین و مقررات اراضی، تهران: خط سوم. ۴- فرجی راد، عبدالرضا و قاضی زاده، شهرام. (۱۳۹۰). ژئوپلیتیک حقوق بشر در جهان. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی. ۵- داوید، رنه. (۱۳۶۴). نظامهای بزرگ حقوقی معاصر. ترجمه: سیدحسین صفایی، محمد آشوری و عزت‌الله عراقی. ۶- شمس، احمد. (۱۳۷۶). نظام حقوقی اراضی ملی شده، تهران: دادگستر. ۷- کامیار، غلامرضا. (۱۳۸۲). حقوق شهری، تهران: مجتمع علمی و فرهنگی مجد. ۸- قاضی، ابوالفضل. (۱۳۷۷). حقوق اساسی و نهادهای سیاسی، تهران: دانشگاه تهران. ۹- فالکس، کیت. (۱۳۸۱). شهروندی. ترجمه: محمد تقی دلفروز. تهران: انتشارات کویر. ۹-Catherine, B. Wurster. (۱۹۶۲). Urban Living Condition; Roy Turner, Bomby. ۱۰-Short, R. John. (۱۹۸۹). The Humane City, ed., Basil Blackwell. Ltd. 			

فصل سوم

سرفصل دروس

(دروس تخصصی گرایش مطالعات ایران)

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
فلسفه وجودی کشور ایران	واحد: ۲	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با فلسفه وجودی کشور ایران			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- بحثی در معنای "فلسفه وجودی" یک کشور ۲- مفهوم و جایگاه ایران در جغرافیای کهن ایرانی (پیش از مهاجرت اریانیان به ایران)؛ ۳- نقش و جایگاه فلات ایران در شکل‌گیری ایران؛ ۴- نقش و جایگاه باورهای کهن و دین زرتشت در شکل‌گیری مفهوم ایران؛ ۵- نقش و جایگاه حکومت‌های ایرانی (آیین‌های) در شکل‌گیری ایران؛ ۶- مبانی اسطوره‌های شکل‌گیری کشور و سرزمین ایران و بازتاب آن در منابع ایرانی و اثیری؛ ۷- نقش و جایگاه ساسانیان در تکامل مفاهیم ملت و کشور در ایران؛ ۸- اندیشه ایرانشهری و شکل‌گیری و دوام ایران در پیش و پس از ایران؛ ۹- نهضت شعوبیه و بقای ایران؛ ۱۰- نقش و جایگاه فرهنگ و تمدن ایرانی در تاسیس و بقای کشور ایران ۱۱- نقش ریشه تاریخی و استمرار کشور و حکومت در پایداری کشور ایران ۱۲- نقش تشیع در احیای ایران و کارکردهای آن در جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک ایران؛ ۱۳- نقش زبان فارسی در شکل‌گیری و تکوین هویت ایرانی در دوره بعد از اسلام؛ ۱۴- زبان فارسی و پایایی کشور ایران؛ ۱۵- نقش آیین‌ها و فرهنگ ایرانی در همبستگی ملی ایرانیان؛ ۱۶- نقش تهدیدات بیرونی و رقابت قدرتهای استعماری در پیدایش و بقای ایران ۱۷- ایران و بازی بزرگ قدرتها؛ ۱۸- دوره معاصر (قاجار و پهلوی) و تلاش برای تعریف (و نه خلق) هویت ملی ایرانی ۱۹- انقلاب اسلامی و هویت ایرانی؛ 			

۲۰- جنگ تحمیلی و بقای ایران؛

۲۱- تهدیدهای نوین هویتی و تأثیر آن در موج ایرانگرایی در عصر حاضر؛

۲۲- نقش و جایگاه ژئوپلیتیک در پایداری و یا تهدید بقای ایران در عصر جدید؛

منابع:

- ۱- نیولی، گاردو. (۱۳۷۷). آرمان ایران: جستاری در خلستگاه نام ایران؛ تهران: موسسه فرهنگی هنری پیشین پژوه.
- ۲- بهار، مهرداد. (۱۳۷۷). از اسطوره تا تاریخ؛ تهران، نشر چشمه؛
- ۳- حافظنیا، محمدرضا. (۱۳۸۱). جغرافیای سیاسی ایران، تهران، انتشارات سمت
- ۴- رستم ونیدی، تقی. (۱۳۸۸). اندیشه ایرانشهری در عهد اسلامی (با زخوئی اندیشه سیاسی فردوسی، خواجه نظام و سپرودی، تهران: انتشارات امیر کبیر.
- ۵- احمدی، حمید. (۱۳۸۸). بنیادهای هویت ملی ایرانی. چهارچوب نظری هویت ملی شهروند محور. تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.
- ۶- فرشیدی راد، فرشاد. (۱۳۹۱). جغرافیاهای کهن و سرزمینهای گمشده؛ تهران: انتشارات سمرقند.
- ۷- گودرزی، حسین. (۱۳۸۷). تکوین جامعه شناختی هویت ملی در ایران با تأکید بر دوره صفویه؛ تهران: انتشارات تمدن اسلامی.

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
تقسیمات کشوری ایران	۲	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
جغرافیدان سیاسی	۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با پیشینه و وضعیت کنونی تقسیمات کشوری ایران			
سرفصل ها:			
			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. فلسفه تقسیمات کشوری ۲. سازمان سیاسی فضا در ایران ۳. پیشینه تاریخی سازمان سیاسی فضا در ایران ۴. بررسی تطبیقی نام و عنوان عناصر تقسیمات کشوری در ادوار تاریخی ایران ۵. بررسی تطبیقی واحد های تقسیمات کشوری در ادوار تاریخی ایران ۶. بررسی تطبیقی قوانین تقسیمات کشوری در ایران از انقلاب مشروطه تا کنون ۷. فرایند سازماندهی سیاسی فضا در ایران ۸. تقسیمات سیاسی-اداری در فضاهای شهری ایران ۹. حوزه بندی رای در انتخابات ایران ۱۰. تحول تاریخی مکان گزینی پایتخت در ایران ۱۱. مسایل تهران به عنوان پایتخت ایران ۱۲. مناطق آزاد تجاری-صنعتی در ایران (فلسفه، مکانگزینی، ساختار، کارکرد، الگوی مدیریت) 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- کریمی پور، بدالله و محمدی، حمید رضا. (۱۳۸۸). ژئوپلیتیک ناحیه گرایی و تقسیمات کشوری ایران. تهران: نشر انتخاب. ۲- کاویانی راد، مراد. (۱۳۹۰). ناحیه گرایی در ایران از منظر جغرافیای سیاسی. تهران، پژوهشکده مطالعات راهبردی. ۳- کریمی پور، بدالله. (۱۳۸۱). مقدمه ای بر تقسیمات کشوری ایران. تهران: انجمن جغرافیایی ایران. ۴- حافظ نیا، محمدرضا. (۱۳۹۲). جغرافیای سیاسی ایران. تهران: سمت ۵- احمدی پور، زهرا. ولی قلی زاده، علی. (۱۳۹۰). مبانی جغرافیایی- سیاسی مکان گزینی پایتخت ها در ایران. مشهد: انتشارات پایلی 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیشنهادی: ندارد
بحرانهای محیطی و امنیت ملی ایران	۲	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	
جغرافیدان سیاسی	۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒	
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفهوم بومشناسی سیاسی، بحران های محیطی و ارتباط آن با امنیت ملی			
سرفصل ها:			
الف- مفاهیم و کلیات			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- خاستگاه و رشد بومشناسی سیاسی ۲- نظریه ها و دیدگاه های مربوط به بومشناسی سیاسی ۳- جهانی شدن سیاست های محیط زیستی ۴- بحران های ژئوپلیتیک محیط زیستی در قرن بیست و یکم <ol style="list-style-type: none"> ب- تحولات مفهوم بومشناسی سیاسی در ایران ۱- تأثیرات محیط زیست در امنیت ملی ایران <ol style="list-style-type: none"> ۱-۱- چالش های ژئوپلیتیک محیط زیست ایران و امنیت ملی ۲-۱- راهبردهای ملی محیط زیست ایران ۳-۱- ضرورت تعاملات ملی و منطقه ای برای بهره برداری بهینه از منابع محیط زیستی ایران ۲- ضرورت دولت سبز در ایران <ol style="list-style-type: none"> ۱-۲- تغییر در شیوه و الگوی مصرف انرژی (آب، نفت، گاز و ...) ۲-۲- توسعه تکنولوژی استاندارد ۳-۲- توسعه ترانزیت سبز ۴-۲- حقوق شهروندی و مسأله محیط زیست 			
ج- شناسایی مولفه های تأثیرگذار محیط زیست ایران در راهبرد ملی			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- دریا <ol style="list-style-type: none"> ۱-۱- محیط زیست خلیج فارس و دریای عمان و همکاری منطقه ای (کنوانسیون گویت) ۲-۱- محیط زیست دریای خزر و همکاری منطقه ای (CEP) ۲- محیط زیست رودخانه های مرزی ایران (همکاری یا منازعه) <ol style="list-style-type: none"> ۱-۲- رودخانه ارس ۲-۲- رودخانه اترک ۳-۲- رودخانه هیرمند ۴-۲- اروندرود و ... ۳- تغییرات اقلیمی و محیط زیست ایران <ol style="list-style-type: none"> ۱-۳- مسأله ریزگردها و امنیت ملی ایران ۲-۳- آلودگی تهران و شهرهای بزرگ و امنیت ملی ایران ۳-۳- خشک شدن تالابها و دریاچه ها (عامون، ارومیه، گاوخونی و ...) ۴-۳- بحران آب در ایران 			
۴- رابطه بحرانهای زیست محیطی ایران با امنیت داخلی و ملی کشور			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- مرادیان، محسن. (۱۳۹۲). درآمدی بر امنیت زیست محیطی. تهران: دانشکده علوم و فنون فارابی. ۲- پایلی یزدی، محمد حسین و وثوقی، فاطمه. (۱۳۹۰). نگاهی به دیپلماسی آب ایران - هیدروپلیتیک. مشهد: انتشارات پایلی. ۳- پیشگاهی فرد، زهرا و مهکویی، حجت. (۱۳۹۳). تهدیدات زیست محیطی و امنیت ملی. تهران: آوای دانش گستر تاریخ. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
حکومت در ایران	واحد: ۲	تخصصی - نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با سیر تحول حکومت در ایران			
<u>سرفصل ها:</u>			
<p>۱- ماهیت و اشکال حکومت و حکمرانی (چیستی و چگونگی)</p> <p>۲- نقش و جایگاه حکومت در شکل گیری کشور</p> <p>۳- اندیشه ایران شهری و حکومت در ایران</p> <p>۴- فلسفه حکومت در ایران و نقش جغرافیا در آن (تنگناها و محدودیت ها و توان ها و امکانات جغرافیایی)</p> <p>۵- تطور انواع حکومت در ایران و عناصر و ارکان آن (سوزمینی، مدرن، ملی)</p> <p>۶- جایگاه دین در نظام حکومتی ایران (دوران پیش و پس از اسلام)</p> <p>۷- جایگاه مردم در نظام حکومتی ایران (نقش اقوام و گروه ها، جایگاه ناسیونالیسم و اندیشه ملت)</p> <p>۸- جغرافیای تاریخی حکومت در ایران (پیوستگی و گسستگی حکومت ایرانیان)</p> <p>دوره حکومت های ایرانی پیش از اسلام</p> <p>دوره حکومت عربان و ترکان</p> <p>دوره حکومت های منطقه ای پیش از صفویان</p> <p>رستاخیز مجدد ایران به رهبری صفویان و دوران پس از آن</p> <p>۹- نوآوری های ایرانیان در حکومت داری (سیستم اداری- سیاسی، سیستم آبیاری، تقسیمات شبه قدرالی، ملوک الطوائفی و سازماندهی سیاسی فضا)</p> <p>۱۰- تأثیر قدرت ها و رخدادهای خارجی بر ساختار حکومت در ایران (نفوذ و اثرگذاری خارجی ها بر تحولات داخلی حکومت ایران)</p> <p>۱۱- ساختار فعلی حکومت در ایران (جمهوری اسلامی ایران)</p> <p>۱۲- جهانی شدن و تأثیر آن بر ساختار حکومت در ایران (آینده حکومت در ایران)</p>			
<u>منابع:</u>			
<p>۱- مشعلی، بهزاد (۱۳۹۲)، مقدمه‌ای بر ساختار حکومت در ایران، تهران، انتشارات رصد علم.</p> <p>۲- قالیباف، محمدباقر (۱۳۹۰)، ایران و دولت توسعه گرا، تهران، مرکز چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه.</p> <p>۳- افضل‌ی، رسول (۱۳۸۸)، دو نظام سیاسی-جغرافیایی در ایران، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.</p> <p>۴- مصلی نژاد، عباس (۱۳۹۲)، سیاستگذاری ساختار قدرت در ایران، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.</p> <p>۵- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۱)، جغرافیای سیاسی ایران، تهران، انتشارات سمت.</p> <p>۶- لستون، آن. کی. اس (۱۳۷۹)، نظریه دولت در ایران، ترجمه: چنگیز پهلوان، تهران، نشر گویو.</p> <p>۷- قنبری، داریوش (۱۳۸۵)، دولت مدرن و یکپارچگی ملی در ایران، تهران، انتشارات تمدن ایرانی.</p> <p>۸- اطاعت، جواد و موسوی، زهرا (۱۳۹۰)، تمرکززدایی و توسعه پایدار در ایران، تهران، انتشارات انتخاب.</p> <p>۹- شعبانی، قاسم (۱۳۸۷)، حقوق اساسی و ساختار حکومت ج.ا. ایران، تهران، انتشارات اطلاعات.</p> <p>۱۰- مصلی نژاد، غلام عباس (۱۳۸۴)، دولت و توسعه اقتصادی در ایران، تهران، نشر قومس.</p> <p>۱۱- عبیدی، عطاه‌الله و مصطفی مظاهری (۱۳۹۳)، آسیب شناسی و تحلیل روند تکامل مفهوم حکومت در ایران با نگاهی به تجربیات جهانی، فصلنامه ژئوپلیتیک، سال دهم، شماره بهار.</p>			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی

عنوان درس: مرزهای ایران	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: تخصصی گرایش - نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با سیر شکل گیری مرزهای ایران و ویژگی های کنونی مرزهای کشور			
<u>سرفصل ها:</u>			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. ماهیت و مفهوم مرز ۲. چشم انداز تاریخی تحول مرزهای ایران (انسباط و انقباض فضایی مرزها) ۳. وضعیت کنونی طول و مسیر عمومی مرزهای ایران ۴. سیر تکوین و مسایل مرزهای ایران با همسایگان شمالی ۵. سیر تکوین و مسایل مرزهای ایران با همسایگان شرقی ۶. سیر تکوین و مسایل مرزهای ایران با همسایگان غربی ۷. سیر تکوین و مسایل مرزهای ایران با همسایگان جنوبی ۸. وضعیت و مسائل مرزهای آبی ایران در خلیج فارس ۹. وضعیت و مسائل مرزهای آبی ایران در دریای عمان و اقیانوس هند ۱۰. وضعیت و مسائل مرزهای آبی ایران در دریای خزر ۱۱. وضعیت و مسایل مرزهای رودخانه ای ایران ۱۲. وضعیت و مسایل مرزهای هوایی و فضایی ایران ۱۳. وضعیت و مسایل مرزهای فضای مجازی ایران ۱۴. جهانی شدن و تاثیر آن بر مرزهای ایران 			
<u>منابع:</u>			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- دفتر تحقیقات کاربردی. (۱۳۹۰). جغرافیای سیاسی مرزهای ایران. تهران: ستاد فرماندهی مرزبانی ناجا. ۲- اخباری، محمد و نامی، محمدحسن. (۱۳۹۰). جغرافیای مرز با تاکید بر مرزهای ایران. تهران: انتشارات سازمان جغرافیایی ۳- نامی، محمد حسن و محمدپور، علی. (۱۳۹۰). جغرافیای سیاسی و حقوقی آبهای ایران. تهران: نشر زیتون سپهر. ۴- حافظ نیا، محمدرضا و جان پور، محسن. (۱۳۹۲). مرزها و جهانی شدن. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی ۵- مجتهدزاده، بیروز. (۱۳۸۶). کشورها و مرزها در منطقه ژئوپلیتیک خلیج فارس. تهران: وزارت امور خارجه، موسسه چاپ و انتشارات. ۶- حافظ نیا، محمدرضا (۱۳۹۲). جغرافیای سیاسی ایران. تهران: سمت ۷- جهانپانی، امان الله. (۱۳۳۶). مرزهای ایران و شوروی. تهران: چاپخانه مجلس. ۸- عزتی، عزت الله. (۱۳۸۹ و ۱۳۹۰). جغرافیای استراتژیک ایران: جلد ۱-۳. تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. ۹- حسن پور، جعفر. (۱۳۹۱). بررسی مرزی ایران و عراق. تهران: مرکز آموزشی صیاد شیرازی. ۱۰- McLauchlan, Keith. (۱۹۹۴). The Boundaries of Modern Iran. London: UCL press ltd 			

